

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

T: 01 471 23 73

F: 01 471 29 78

E: gp.mo@gov.si

E: glavna.pisarna@mors.si

www.gov.si

Številka: 007-86/2025-39

Ljubljana, dne 26. 09. 2025

EVA 2025-1911-0001

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o službi v Slovenski vojski - predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi prvega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G 65/14, 55/17, 163/22 in 57/25 – ZF) je Vlada Republike Slovenije na ____ redni seji dne _____ pod ____ točko dnevnega reda sprejela

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o službi v Slovenski vojski – skrajšani postopek in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Prejmejo:

- ministrstva
- Služba VRS za zakonodajo
- Urad VRS za komuniciranje.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Predlaga se obravnava zakona po skrajšanem postopku skladno s 142. členom Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US in 111/21), saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona ter za manj zahtevne posredne uskladitve zakona s pravom Evropske unije. Spremembe in dopolnitve Zakona o službi v Slovenski vojski so pripravljene zato, da se uredi problematika delovnega časa in omejijo nekatere druge pravice iz delovnega razmerja (pravica do odmora in počitka, odklopa, oskrbovalskega dopusta, očetovskega dopusta, starševskega dopusta, ki pripada očetom, varstvo določenih kategorij delavcev) v izrednem in vojnem stanju, pri opravljanju začetnega vojaškega usposabljanja, na operativnem urjenju, v vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka. Tako se v pravni red Republike Slovenije na obrambnem področju prenašajo možnost, ki jo ponuja Direktiva 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa, in predvsem z njo v povezavi tudi stališča, ki jih je oblikovalo Sodišče Evropske unije v sodbi C-742/19, s katero je opredelilo kriterije, skladno s katerimi se lahko posamezne dejavnosti,

ki jih izvajajo oborožene sile, izključijo iz uporabe navedene direktive. Tako se bo rešila tudi problematika tožb, ki jih v povezavi z delovnim časom vlagajo pripadniki Slovenske vojske.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- generalpodpolkovnik Robert Glavaš, načelnik Generalštaba Slovenske vojske,
- mag. Vanja Svetec Leaney, vršilka dolžnosti generalnega sekretarja Ministrstva za obrambo
- mag. Tatjana Didić, vodja Pravne službe Ministrstva za obrambo,
- VVU XIV. r. Goran Leskovšek, načelnik Sektorja za pravne zadeve Generalštaba Slovenske vojske

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- mag. Borut Sajovic, minister za obrambo,
- Boštjan Pavlin, mag., državni sekretar na Ministrstvu za obrambo,
- mag. Marko Lovše, državni sekretar na Ministrstvu za obrambo,
- Generalpodpolkovnik Robert Glavaš, načelnik Generalštaba Slovenske vojske,
- mag. Vanja Svetec Leaney, vršilka dolžnosti generalnega sekretarja Ministrstva za obrambo.

5. Kratek povzetek gradiva:

Spremembe in dopolnitve Zakona o službi v Slovenski vojski so pripravljene z namenom, da se uredi problematika delovnega časa in za čas trajanja določenih vojaških aktivnosti omejijo nekatere druge pravice iz delovnega razmerja (pravica do odmora in počitka, odklopa, oskrbovalskega dopusta, očetovskega dopusta, starševskega dopusta, ki pripada očetom, varstvo določenih kategorij delavcev) v povišani pripravljenosti, v izrednem in vojnem stanju ter pri opravljanju začetnega vojaškega usposabljanja, na operativnem urjenju, na vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka, s čemer se v pravni red Republike Slovenija na obrambnem področju prenaša možnost, ki jo ponuja Direktiva 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa Sodišče EU in tudi z njo v povezavi stališča, ki jih je oblikovalo Sodišče EU v sodbi C-742/19, s katero je opredelilo kriterije, skladno s katerimi se lahko posamezne dejavnosti, ki jih izvajajo oborožene sile, izključijo iz uporabe navedene direktive, in sicer:

- kadar ta dejavnost poteka v okviru začetnega usposabljanja te osebe (posebej je omenjeno npr. obvezno služenje vojaškega roka) operativnega urjenja ali vojaške operacije v pravem pomenu besede,
- kadar pomeni tako posebno dejavnost, da zanjo sistem rotacije zaposlenih, ki bi omogočal zagotoviti spoštovanje zahtev navedene direktive, ni primeren,
- kadar je glede na vse upoštevne okoliščine razvidno, da se ta dejavnost opravlja v okviru izrednih dogodkov, katerih resnost in obseg zahtevata sprejetje ukrepov, ki so nujni za zaščito življenja, zdravja in varnosti skupnosti ter katerih dobra izvedba bi bila ogrožena, če bi bilo treba upoštevati vsa pravila, določena z navedeno direktivo,
- kadar bi se uporaba navedene direktive za tako dejavnost z naložitvijo dolžnosti zadevnim organom, da uvedejo sistem rotacije ali načrtovanja delovnega časa, lahko izvedla le v škodo dobre izvedbe vojaških operacij v pravem pomenu besede.

Dodatno se določa pravna podlaga za prenos pogodbenih obveznosti, ki jih ima pripadnik iz pogodbe o zaposlitvi, pogodbe o izobraževanju ali iz pogodbe o štipendiranju z drugim delodajalcem oziroma drugim štipenditorjem na pogodbeno opravljanje vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske oziroma če gre za bivšega pripadnika, se obveznost iz navedenega naslova lahko prenese tudi v primeru njegove ponovne zaposlitve. Gre za dodaten ukrep, s katerim se bo pozitivno vplivalo na zadrževanje kadrov in posledično tudi na takšen način omejilo zmanjševanje kadrovske sestave Slovenske vojske.

Zaradi zagotavljanja stalnega in neprekinjenega varovanja objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo, in z upoštevanjem slabše kadrovske popolnjenosti strukture SV, se določa

pravna podlaga, ki omogoča, da se na ministrstvu oziroma v SV vzpostavi interno varovanje skladno z zakonom, ki ureja zasebno varovanje.

Zaradi izvajanja vseh nalog SV v skladu z 37. členom Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20; v nadaljnjem besedilu: Zakon o obrambi ali ZObr) in službenih potreb, ki pogosto narekujejo večdnevno (neprekinjenega) opravljanja nalog, se definira institut bivanja v vojaški enoti ali zavodu oziroma drugem določenem mestu, ki se ne šteje v delovni čas, prav tako se določa vrednotenje tega posebnega pogoja.

Opravljenno začetno vojaško usposabljanje je za vojaške osebe, v skladu z Zakonom o obrambi, pogoj za samostojno opravljanje formacijskih dolžnosti, ne glede na to, ali gre za prvo sklenitev delovnega razmerja ali ne. Izvaja se po programu, ki je tako po vsebini kot tudi po trajanju prilagojen posebni naravi opravljanja vojaške službe vojakov, podčastnikov, častnikov in vojaških uslužbencev. Zaradi navedenega vojaške osebe ne bodo več opravljale pripravništva.

Ureja se delovni čas, odmera in izraba letnega dopusta pri opravljanju dela v izmenah, ter delovni čas na straži in pri varovanju objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo. Pri slednji aktivnosti gre za bojno nalogo v miru, saj so vojaške osebe, ki opravljajo to dolžnost, avtorizirane tudi za uporabo vojaške sile, v skladu z 51. členom Zakona o obrambi in Pravili službe v Slovenski vojski.

Novela ZSSloV ureja tudi določen krog pravic v zvezi z napotitvami pripadnikov na daljša vojaško strokovna izobraževanja oziroma usposabljanja v tujino.

Najpomembnejše predlagane rešitve so:

- pojasnjeni so pojmi (začetno usposabljanje, operativno urjenje, vojaška operacija in izredni dogodek), ki se uporabljajo v tej noveli v zvezi z določitvijo delovnega časa in omejitvijo nekaterih drugih pravic iz delovnega razmerja kot posledica prenosa (implementacije) direktive in sodbe C-742/19 na obrambnem področju v naš pravni red;
- za varovanje objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo se na ministrstvu oziroma v Slovenski vojski v miru uvaja možnost internega varovanja v skladu z zakonom, ki ureja zasebno varovanja. Civilne osebe, zaposlene v Slovenski vojski oziroma na ministrstvu, bodo pri izvajanju teh nalog nosile delovno obleko, uporabljale službeno izkaznico, nosile in uporabljale orožje ter izvajale druge ukrepe v skladu z zakonom in predpisi, ki urejajo zasebno varovanje. Ta ukrep zagotavlja večjo fleksibilnost pri zagotavljanju moštva za opravljanje stalne ter neprekinjene naloge varovanja objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo. Gre za prispevek k okrepitvi javne varnosti, predstavlja pa tudi ukrep za delno razbremenitev vojaških oseb na teh nalogah, kar bo (tudi glede na kadrovske podhranjenosti) v večji meri omogočalo njihovo preusmerjanje na izvajanje primarnih nalog, določenih z 37. členom Zakona o obrambi;
- na obrambnem področju se v naš pravni red prenaša možnost odstopa od evropske direktive o nekaterih vidikih organizacije delovnega časa in sodba C-742/19, in sicer na način, da v povišani pripravljenosti, v izrednem in vojnem stanju, pri opravljanju začetnega vojaškega usposabljanja, na operativnem urjenju, na vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka je kraj opravljanja dela in delovni čas pripadnikov odvisen od vrste, namena in obsega dela ter službenih potreb. Za ta delovni čas določbe predpisov in kolektivnih pogodb, ki urejajo pravico do odklopa, oskrbovalskega dopusta, očetovskega dopusta in starševskega dopusta, ki pripada očetom ter časovne omejitve dnevne, tedenske ali mesečne delovne obveznosti, upoštevanje odmora, dnevnega ali tedenskega počitka in dela preko polnega delovnega časa, vključno s pridobitvijo soglasja za prerazporeditev delovnega časa, odrejanjem dela preko polnega delovnega časa in opravljanjem nočnega dela zaradi varstva nekaterih kategorij delavcev v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ne veljajo. O razporeditvi delovnega časa odloča nadrejeni poveljnik bataljona, njemu enake ali višje enote oziroma poveljnik začasne skupine ali enote. Polni delovni čas pripadnika v primerih povišane pripravljenosti, operativnega urjenja in izrednega dogodka je osem ur na dan, 40 ur na teden. Prerazporejen delovni čas lahko traja do 12 ur na dan in 56 na

teden. Če opravljeno delo v tem delovnem času presega to dnevno in tedensko delovno obveznost, se razlika šteje kot delo preko polnega delovnega časa. Pri prerazporeditvi tega delovnega časa se upošteva polni delovni čas kot povprečna delovna obveznost v obdobju šestih mesecev. V navedenih primerih lahko nadrejeni poveljnik bataljona, njemu enake ali višje enote oziroma poveljnik začasne skupine ali enote pripadnikom odredi tudi pripravljenost za delo na določenem kraju oziroma bivanje. Nadrejeni poveljnik pa ima zavezo, da pri opravljanju tako zahtevnih nalog odredi premor, da ohrani vzdržljivost in zagotovi nadaljnjo delovno sposobnost pripadnikov v obsegu, kot to dopuščajo razmere in službene potrebe in je nujen za zagotovitev varnosti in zdravja pripadnikov. V izrednem in vojnem stanju ter v času izvrševanja obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah oziroma z mednarodnimi pogodbami nadrejeni poveljnik odredi delovni čas pripadnika glede na potrebe službe tako, da zagotovi potreben premor, da ohrani vzdržljivost in zagotovi nadaljnjo delovno sposobnost pripadnikov. S temi ukrepi bo omogočeno učinkovito delovanje Slovenske vojske v razmerah, kjer je ogrožena varnost države, prebivalcev oziroma mednarodne skupnosti (zavezništva). V takšnih okoliščinah je ključnega pomena, da so vsi pripadniki Slovenske vojske sposobni izvajati naloge hitro, usklajeno in poveljivo ter brez (delovnopравnih, kot na primer omejitev delovnega časa) omejitev, ki bi lahko ogrozile uspeh operacije ali varnost enot.

- pri opravljanju dejavnosti iz prejšnje alineje pa se bo še naprej zagotavljala določena raven varstva zaposlenih (pripadnikov SV), in sicer to velja za tiste kategorije pripadnikov, za katere velja absolutna prepoved prerazporejanja delovnega časa, odrejanja dela preko polnega delovnega časa in opravljanja nočnega dela, enega od staršev, zaradi vzgoje in varstva otroka, ki še ni dopolnil 15 let starosti, če sta oba starša pripadnika Slovenske vojske in razporejena v poveljstvo, enoto ali zavod, ki je v povišani pripravljenosti, starša, ki živi sam z otrokom, ki še ni dopolnil 15 let starosti in starša, ki neguje in varuje hudo bolnega otroka ali otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo v skladu s predpisi, ki urejajo družinske prejemke. S tem se navedenim kategorijam pripadnikov tudi pri opravljanju najzahtevnejših nalog zagotavlja pravica do lažjega usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja;
- na novo se ureja vrednotenje nadomestila plače v času opravljanja začetnega vojaškega usposabljanja, in sicer v višini 100 % osnove. Začetno vojaško usposabljanje lahko traja največ 20 ur na dan, v skladu s programom začetnega vojaškega usposabljanja, preostali čas pa se šteje kot bivanje na določenem kraju. Omejitev trajanja navedenega usposabljanja je nujna zaradi zagotavljanja varnosti in zdravja vojaških oseb;
- urejajo se posebnosti odrejanja dela v primeru izmenskega dela. Na podlagi splošnih predpisov mora predstojnik pred začetkom vsakega koledarskega leta določiti letni razpored delovnega časa (delovni koledar) in o tem obvestiti pripadnike in reprezentativne sindikate pri ministrstvu. Ker pa v praksi lahko prihaja do sprememb letnega razporeda (bolniški staleži, odpovedi pogodbe o zaposlitvi, upokojitve, idr.), se uvaja ukrep, da se mora pripadnika seznaniti o spremembi razporeda dela najmanj sedem dni vnaprej, da si lahko organizira svoj prosti čas in družinsko življenje. V primeru nepredvidenih dogodkov je lahko ta čas med sedem dni do 24 ur pred nastopom dela. V tem primeru se šteje, da je pripadniku odrejeno delo po posebnem razporedu. Če je seznanjen z razporedom znotraj 24 ur pa gre za nadurno delo. Podobno ureditev pozna tudi Kolektivna pogodba za policiste (Uradni list RS, št. 41/12, 97/12, 41/14, 22/16 in 71/23) v četrtem odstavku 16. člena. Delo, ki presega polni delovni čas referenčnega obdobja t.j. šest mesecev, se upošteva kot delo preko polnega delovnega časa;
- dodatno se za izmensko delo urejajo še posebnosti v zvezi z odmero in izrabo letnega dopusta. Letni dopust se v primeru izmenskega dela preračuna tako, da se končno število dni letnega dopusta, določeno po kriterijih v 97.g členu Zakona o obrambi, pomnoži z osem in deli z dvanajst, s čimer se dobi število izmen. S tem dobimo urno postavko letnega dopusta. Ker pa je delovna obveznost v izmenskem delu 12 urna, ta zmnožek delimo z 12 in tako dobimo dejanske izmene. Če se izračun dopusta v izmenah ne izide v celo število, se najmanj polovica izmene zaokroži navzgor. Na podlagi takšnega izračuna oziroma odmere ter izrabe letnega dopusta ne prihaja do diskriminacije pripadnikov, ki opravljajo izmensko delo;

- vojaške osebe ne bodo več opravljale pripravništva, saj morajo za samostojno opravljanje formacijskih dolžnosti opraviti začetno vojaško usposabljanje, skladno z Zakonom o obrambi. Ta rešitev izhaja iz posebnosti vključevanja vojaških oseb v vojaški sistem izobraževanja in usposabljanja, kar že po naravi stvari predstavlja izvajanje temeljne zakonske naloge iz 37. člena ZObr - izvajanje vojaškega izobraževanja in usposabljanja za oborožen boj in druge oblike vojaške obrambe. Že v tej začetni fazi predpisanega vojaškega izobraževanja in usposabljanja vojaške osebe opravljajo naloge, ki prispevajo k operativni pripravljenosti SV. V tem času vojaške osebe ne opravljajo samo nalog v okviru teoretičnega usposabljanja, temveč sodelujejo pri praktičnih dejavnostih, ki vključujejo tako preverjanje fizične pripravljenosti in vzdržljivosti v vseh vremenskih ter geografskih pogojih, kot tudi v raznovrstnih scenarijih, kjer se preigravajo različne veščine, ki so ključne za njihovo nadaljnjo vojaško usposobljenost. Ti scenariji vključujejo naloge, kot so preživetje v ekstremnih pogojih, izmikanje nasprotniku, izvajanje taktičnih premikov, ipd. Gre za scenarije, ki so del vsakdana sleherne vojaške in predstavljajo njihovo temeljno nalogo (poslanstvo – 37. člen ZObr). Preko tovrstnih izobraževanj in usposabljanj (čeprav začetnih) se krepi njihova sposobnost hitrega odzivanja in učinkovitega delovanja v zahtevnih razmerah, kar zagotavlja njihovo usposobljenost za naloge, ki jih bodo opravljali v prihodnosti;
- na novo se ureja prevzem pogodbene obveznosti, in sicer v treh primerih: v primeru sklenitve nove pogodbe o štipendiranju ministrstvo štipendistu podeli štipendijo pod pogoji, ki jih določa 50. člen Zakona o službi v Slovenski vojski, pri čemer se k dobi štipendiranja, ki je osnova za zavezo štipendista, prišteje tudi čas štipendiranja iz prevzete pogodbene obveznosti. Dodatno pa se v primeru že sklenjene pogodbe o zaposlitvi po končanem štipendiranju kot osnova za zavezo štipendista, upoštevajo že opravljene obveznosti štipendista iz prevzete pogodbe o štipendiranju, pri čemer mora štipendist ostati v delovnem razmerju na ministrstvu toliko časa kot je bilo prevzetih izplačanih mesečnih štipendij oziroma skleniti z ministrstvom pogodbo o službi v rezervni sestavi Slovenske vojske v skladu z 50. členom Zakona o službi v Slovenski vojski. Dodatno pa lahko Ministrstvo prevzame pogodbene obveznosti iz pogodbe o izobraževanju ali usposabljanju z drugim delodajalcem, če kandidat za poklicno delo v Slovenski vojski prenese obveznosti iz te pogodbe s sklenitvijo pogodbe o opravljanju vojaške službe v stalni sestavi Slovenske vojske v skladu s pogoji iz tretjega odstavka 57. člena tega zakona oziroma kandidat za opravljanje vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske v skladu s pogoji iz drugega odstavka 50. člena tega zakona in uredbo, ki ureja opravljanje vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske. Gre za nujno ukrepanje s ciljem izboljšanja kadrovske strukture Slovenske vojske, ki je v posameznih njenih segmentih že močno okrnjena. S tem se razširjajo možnosti pridobivanja predvsem ozko specializiranega oziroma deficitarnega kadra za popolnjevanje stalne in tudi vojne sestave Slovenske vojske;
- na novo se ureja delovni čas med stražo in varovanjem objektov in drugih okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo. Skrajšuje se obdobje neprekinjenega opravljanja straže, in sicer z dosedanjih 7 dni (97.č člen ZObr) na največ 4 dni, z namenom zagotovitve večje varnosti in boljše zaščite vojaških oseb, ki opravljajo te naloge. Vse ure med opravljanjem navedenih nalog se štejejo v delovni čas, pri čemer je (dejansko) opravljanje dela omejeno na največ 12 ur dnevno in časom, potreben za prevzem in predajo nalog, razen v primeru izrednega dogodka ali zaradi dokončanja začete naloge, kar bi se štelo kot delo preko polnega delovnega časa. Preostali čas, ko ne opravljajo dejanskega dela, pa se šteje kot pripravljenost za delo na delovnem mestu. Vojaške osebe imajo med stražo in varovanjem objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo pravico do prekinitve za odmor na kraju, na katerem opravljajo delo. S predlogom se zaradi zagotavljanja varnosti in zdravja ureja tudi pravico vojaških oseb do nadomestnega počitka, ki traja toliko zaporednih ur, kolikor je bil počitek skrajšan, in sicer takoj po prenehanju izvajanja nalog po tem členu.
- na novo se od 1. 1. 2025 (t.j. z dnem uveljavitve novega plačnega sistema) vrednoti posebni pogoj – bivanje v enoti ali zavodu oziroma drugem določenem mestu, in sicer v višini 100% urne postavke zadnje objavljene povprečne mesečne bruto plače v Republiki Sloveniji, ugotovljene po uradnih statističnih podatkih. V času odrejenega bivanja pripadnik ni na razpolago delodajalcu,

ne opravlja svojih nalog ali dolžnosti, temveč se mu v tem času zagotavlja pravica do počitka. V tem času pa mora spoštovati ukaze nadrejenih za zagotavljanje reda, discipline in varnosti oziroma pravila hišnega reda, ki veljajo v kraju oziroma na območju opravljanja nalog. Naveden posebni pogoj omejuje zasebno sfero pripadnika Slovenske vojske, saj bivanje v vojaški enoti ali zavodu oziroma drugem določenem kraju pomeni, da preživlja del svojega časa izven običajnega življenjskega okolja, kar lahko vpliva na njegovo osebno in družinsko življenje. S tem ukrepom se kompenzirajo dodatne prilagoditve in spremembe, ki so povezane z bivanjem pripadnika na drugi odrejeni lokaciji, ki je oddaljena od lokacije njegovega osebnega, družbenega oziroma družinskega življenja.

V prvem odstavku 12. člena predloga zakona je določeno, da mora vlada najpozneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona z njim uskladiti Pravila službe v Slovenski vojski, in sicer poglavje o delu in notranji službi, ki določa tudi delovni čas pripadnikov Slovenske vojske v miru, ob povišani pripravljenosti ter med opravljanjem nalog v drugi državi ter dodatno urediti določbe glede možnost internega varovanja objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne kvalifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Finančne posledice sprejema zakona bodo po ocenah znašale 26.948.146 EUR in vključujejo:

- mesečni strošek dela za večdnevno stražo in varovanje objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo iz naslova dodatka za nadurno delo je za 12 objektov ocenjen na 77.587,20 evra mesečno in 931.046,40 evra bruto na leto;
- zaradi opravljanje nalog na petdnevni vojaški vaji iz naslova nadur znaša 305,32 evra bruto na pripadnika; v času opravljanja začetnega usposabljanja so finančne posledice zaradi nadomestila za bivanje v višini 871,86 evra bruto na pripadnika na mesec – skupaj po tej alineji za vse pripadnike cca. 100.000 evrov na leto;
- strošek nadomestila za bivanje znaša 6.769.800 evrov bruto na leto in za leto 2025 vključuje tudi poračun od 1. januarja 2025.

Sredstva za leto 2025 bodo zagotovljena s prerazporeditvijo znotraj finančnega načrta proračunskega uporabnika 1914 Slovenska vojska. Za izvajanje zakona po letu 2025 pa bodo sredstva zagotovljena v okviru proračuna v finančnih načrtih Ministrstva za obrambo pri proračunskem uporabniku 1914 Slovenska vojska.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
1914 Generalštab Slovenske vojske		5802 - Delovanje v RS		
SKUPAJ			3.455.772	6.911.544
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:				
/				
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:				
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:			NE	
– pristojnosti občin, – delovanje občin, – financiranje občin.				
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:				

– Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
Predlog zakona je bil v skladu s 100.b členom Zakona o obrambi posredovan v mnenje sindikatom na Ministrstvu za obrambo, in sicer z dopisom, št. 007-86/2025-2 z dne 5. 6. 2025. Sindikata vojakov Slovenije in Sindikat varnosti, obrambe, zaščite in družine sta podala negativno mnenje (dopis SVS z dne 20. 6. 2025 in SVOZD, št. MO-2025-06-20/67 z dne 20. 6. 2025), medtem ko Sindikat Ministrstva za obrambo in Sindikat pilotov Ministrstva za obrambo na predlog zakona nista podala pripomb. Sindikata vojakov Slovenije je v svojem mnenju izrazil nestrinjanje s predlagano ureditvijo posebnega pogoja bivanja v vojaški enoti, zavodu oziroma na določenem kraju, saj ga bi bilo treba šteti v delovni čas, prav tako nasprotujejo posegom v ZObr, štiri dnevnu opravljanju straže in omejitvam določenih delovnopravnih pravic oziroma pravic iz naslova starševskega varstva v primeru izvajanja posebnih vojaških dejavnosti (v povišani pripravljenosti, v vojnem in izrednem stanju, na začetnem vojaškem usposabljanju, operativnem urjenju, na vojaški operaciji in v primeru izrednega dogodka). Sindikata varnosti, obrambe, zaščite in družine pa v svojem mnenju predlaga previdnost pri opredelitvi pogoja bivanja, zlasti v smislu vprašanja, ali se šteje v delovni čas, nadalje izpostavljajo določena vprašanja delovanja civilnih oseb pri izvajanju internega varovanja (usposabljanje, pravica do stavke in dodatkov), zagotavljanju počitka v času straže ter organizacijo dela po posebnem razporedu. Ministrstvo za obrambo je na mnenje Sindikata vojakov Slovenije odgovorilo z dopisom, št. 007-86/2025-20 z dne 21. 7. 2025, na mnenje Sindikata varnosti, obrambe, zaščite in družine pa z dopisom, št. 007-86/2025-21 z dne 21. 7. 2025.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
mag. Borut Sajovic minister	

Poslati:

- naslovniku,
- SGS
- GŠSV

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLUŽBI V SLOVENSKI VOJSKI

I UVOD

1 OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Interes Republike Slovenije je, da ima Slovenska vojska kot temeljna obrambna sila države ustrezno usposobljene, izurjene in pripravljene pripadnike, ki so sposobni učinkovito opravljati naloge, določen z Zakonom o obrambi. Pomembna poudarka zakonodaje sta usposabljanje za oboroženi boj in obramba države, kar pomeni, da mora biti Slovenska vojska v vsakem trenutku pripravljena na odziv ob varnostni grožnji, tako v mirnodobnem času kot tudi v kriznih ali vojnih razmerah. Zaradi zahtevnosti specifičnosti in nepredvidljivosti nalog, ki jih opravljajo Slovenska vojska in njeni pripadniki, je zagotavljanje oziroma uzakonitev primernih delovnopравnih pogojev nujno za delovanje obrambnega sistema kot celote, kar je pomembno za varnost in obstoj države. Zelo pomembna je tudi organizacija delovnega časa, ki mora omogočati nemoteno načrtovanje in izvajanje vojaškega usposabljanja vključno z vojaškimi vajami, pripravami in operativnimi nalogami doma in v tujini na kriznih žariščih, o izrednih dogodkih ter v izrednem in vojnem stanju.

Veljavna ureditev delovnega časa tako po splošnih (ZDR-1) kot po posebnih predpisih (ZObr in ZSSloV) ki strogo omejuje trajanje dnevne delovne obveznosti na največ 12 ur, tedenske pa na največ 56 ur. Slovenski vojski ne omogoča optimalnega in prilagodljivega delovanja v vseh pogojih dela. Učinkovita obramba države ni mogoča brez vojaškega strokovnega usposabljanja, ki je usmerjeno v posnemanje realnih razmer na sodobnem bojišču oziroma realnega vojskovanja, ki poteka neprekinjeno podnevi in ponoči ter v vseh vremenskih in terenskih (oteženih) pogojih dela. Zaradi navedenega so v Slovenski vojski delovni pogoji edinstveni in zato zahtevajo posebno delovnopравno ureditev, ki se prilagaja realnim potrebam delovanja v obrambnem sistemu. Usposabljanje za oboroženi boj in obrambno vojaško delovanje pripadnikov Slovenske vojske v vseh pogojih v miru, izrednem in vojnem stanju, je ustavna in zakonska naloga oziroma obveznost. Pripadniki Slovenske vojske morajo biti zato pripravljeni delovati kadar koli in kjer koli ter ob vseh mogočih telesnih in psihičnih obremenitvah, zato mora biti tem ustrezno prilagojena tudi organizacija delovnega časa, ki je že sicer drugačna od civilnega okolja.

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2003/88/ES z dne 4. novembra 2003 o nekaterih vidikih delovnega časa (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2003/88/ES), ki ureja minimalne standarde glede odmorov, počitkov ter vštevanja obdobja v delovni čas, ter sodna praksa Evropske skupnosti, sprejeta v povezavi z njo, določa nekatere možnosti izvzema (odstopanja) s področja te direktive, vendar pa s tem morajo izvzeti opredeliti tudi v nacionalnih predpisih. Slovenija za zagotavljanje obrambe države nimajo urejenih izjem za izvajanje vojaških del oziroma dejavnosti, katerih narava nasprotuje omejitvam iz Direktive 2003/88/ES. V praksi pomanjkljivost zakonske ureditve izjem pomeni velike izzive pri izvajanju večdnevni vojaških vaj in usposabljanj (začetno usposabljanje in operativno urjenje), pri delovanju Slovenske vojske v povišani pripravljenosti, v izrednem ali vojnem stanju, vojaških operacijah ter o izrednem dogodku. Vse navedene vojaške dejavnosti se že sicer izvajajo tudi v podaljšanem delovnem času in posebnih pogojih dela (ponoči, v neenakomerni razporeditvi delovnega časa, nadurno delo pripravljenost za delo ipd.) ter zato zunaj splošnih delovnopравnih omejitev delovnega časa, odmorov in počitkov, ki jih obravnavajo Direktiva 2003/88/ES ter splošni in posebni nacionalni predpisi.

Slovenska vojska mora v obrambnem sistemu po Ustavi in zakonu (ZObr) zagotavljati stalno in neprekinjeno delovanje za obrambo države, zato mora imeti prilagodljive delovne pogoje, ki omogočajo

hitro prilagoditev in odziv na spreminjajoče se varnostne razmere, ki bi lahko ogrozile varnost države in njenega prebivalstva. Omejitev delovnega časa po splošnih in področnih predpisih (12 ur na dan in največ 56 ur na teden, pri čemer je treba zagotavljati počitek med dvema zaporednima delovnima dnevoma najmanj v trajanju 11 ur pri prerazporejenem delovnem času ter tedenski počitek v trajanju najmanj 24 neprekinjenih ur v obdobju sedmih zaporednih dni) Slovenski vojski otežuje učinkovito opravljanje njenih temeljnih nalog v skladu s 37. členom ZObr, kar bi lahko povzročilo resne posledice za nacionalno varnost oziroma obrambo države. Država za izvajanje obrambe potrebuje pripadnike Slovenske vojske v vsakem trenutku, stalno in neprekinjeno, da se zagotovi usklajeno in učinkovito delovanje v vseh okoliščinah vojaškega delovanja, podnevi, ponoči, v miru, izrednem ali vojnem stanju. Ohranjanje trenutno veljavnih omejitev delovnega časa, odmorov in počitkov bi zato onemogočilo prilagodljivost in operativno učinkovitost Slovenske vojske, ogrozilo njeno pripravljenost za delovanje v kriznih razmerah, kot so izredni dogodki, izredno in vojno stanje, krizna žarišča ipd., zmanjšalo kakovost vojaškega usposabljanja in posledično povečalo tveganje za neuspeh pri opravljanju obrambnih nalog.

Zaradi navedenega je treba za pripadnike Slovenske vojske pri opravljanju nalog v povišani pripravljenosti, izrednem in vojnem stanju ter pri opravljanju začetnega vojaškega usposabljanja na operativnem urjenju, v vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka drugače urediti organizacijo delovnega časa, odmorov in počitkov. Za izvajanje navedenih vojaških dejavnosti se s predlogom novele ureja delo v podaljšanem delovnem času, ki je odvisen od okoliščin in razmer, v katerih se opravljajo posamezne naloge. Prav tako se zaradi zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu uvaja poseben, operativni premor.

Nujnost izvzetja posameznih vojaških dejavnosti iz Direktive 2003/88/ES izhaja iz posebne narave dela v vojski, ki pogosto vključuje delo v nevarnih okoljih in podaljšanem delovnem času, ne glede na vremenske, terenske ali druge razmere. Ti dejavniki pomenijo visoko tveganje za poškodbe ali zdravstvene težave ter izpostavljenost različnim nevarnostim, kot so nesreče, vplivi okolja, dolgotrajne fizične in psihične obremenitve ipd., kar lahko negativno vpliva na varnost in zdravje vojaških oseb. Eno izmed nadomestil zaradi nevarnosti in tveganja pri izvajanju vojaške dejavnosti je obvezno dodatno poklicno zavarovanje. V prvem odstavku 60. člena ZSSloV je določeno, da morajo vojaške osebe opravljati z ZObr in ZSSloV določene naloge, ki so povezane z večjo nevarnostjo za varnost, zdravje ali življenje in jih zaradi posebnih obremenitev ni mogoče opravljati po določeni starosti. Vojaške osebe, ki take naloge opravljajo, se skladno s 60. členom ZSSloV obvezno dodatno pokojninsko zavarujejo. Poklicno zavarovanje je zato ključno, saj vojaškim osebam zagotavlja primerno raven finančne oziroma socialne varnosti zaradi opravljanja tveganega vojaškega dela.

Predlagana rešitev je skladna z Direktivo 2003/88/ES, ki se v uvodnem delu sklicuje na Direktivo Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav za varnost in zdravje pri delu, prav tako tudi z relevantno sodno prakso Sodišča Evropske unije in nacionalnih sodišč, ki so presojala tožbene zahtevke, povezane s pripravljenostjo za delo. Iz drugega člena te direktive med drugim izhaja, da se ne uporablja tam, kjer ji posebne značilnosti nekaterih posebnih dejavnosti javnih služb, kakršne so med drugim tudi oborožene sile, nasprotujejo. Tako odstopanje od uporabe direktive je dopustno, ko gre za opravljanje del in nalog doma ali v tujini, katerih resnost in obseg zahtevata sprejetje ukrepov, ki so nujni za zaščito življenja, zdravja in varnosti skupnosti oziroma države, katerih izvedba bi bila lahko ogrožena, če bi bilo treba upoštevati vsa pravila, ki so določena v direktivi. Sodišče Evropske unije je v sodbi C-742/19 opredelilo kriterije, skladno s katerimi se lahko posamezne dejavnosti, ki jih izvajajo oborožene sile in za čas, ko izvajajo te dejavnosti, izključijo iz uporabe Direktive 2003/88/ES, in sicer:

- kadar ta dejavnost poteka v okviru začetnega usposabljanja osebe (posebej je omenjeno npr. obvezno služenje vojaškega roka), operativnega urjenja ali vojaške operacije v pravem pomenu besede;
- kadar pomeni tako posebno dejavnost, da zanjo sistem rotacije zaposlenih, ki bi omogočal zagotovitev spoštovanja zahtev navedene direktive, ni primeren;

- kadar je glede na vse upoštevane okoliščine razvidno, da se ta dejavnost opravlja v okviru izrednih dogodkov, katerih resnost in obseg zahtevata sprejetje ukrepov, ki so nujni za zaščito življenja, zdravja in varnosti skupnosti ter katerih dobra izvedba bi bila ogrožena, če bi bilo treba upoštevati vsa pravila, določena z navedeno direktivo;
- kadar bi se uporaba navedene direktive za tako dejavnost z naložitvijo dolžnosti zadevnim organom, da uvedejo sistem rotacije ali načrtovanja delovnega časa, lahko izvedla le v škodo dobre izvedbe vojaških operacij v pravem pomenu besede.

Zakon o obrambi med posebne pogoje dela med drugim uvršča tudi pripravljenost za delo na delovnem mestu oziroma na določenem kraju (96. člen), ki se ne šteje v delovni čas (97.e člen). Delovna in socialna sodišča so pri presoji tožbenih zahtevkov pripadnikov Slovenske vojske, s katerimi so uveljavljali pravico, da se pripravljenost za delo na delovnem mestu oziroma na določenem kraju všteva v delovni čas in so posledično upravičeni do plačila v višini 100 odstotkov urne postavke osnovne plače, dosledno upoštevala zgoraj navedene kriterije, ki jih je Sodišče Evropske unije določilo s sodbo C-742/19. V sodni praksi se je oblikovalo enotno stališče, da se pripravljenost za delo na delovnem mestu oziroma določenem kraju ne šteje v delovni čas pri tistih vojaških dejavnostih, ki jih je mogoče izključiti iz Direktive 2003/88/ES. Kot take je prepoznalo naslednje dejavnosti, ki jih izvaja Slovenska vojska: začetno vojaško usposabljanje, ki je za vojaške osebe predpisano za samostojno opravljanje formacijskih dolžnosti, vojaške vaje in usposabljanja (operativno urjenje), v katerih se posnemajo pogoji delovanja, kot bi veljali ob oboroženem spopadu, ter delovanje v vojnem in izrednem stanju, povišani pripravljenosti, vojaški operaciji (doma ali v tujini, na primer misija) in ob izrednem dogodku. V vseh drugih dejavnostih, ki jih izvaja Slovenska vojska in so bile vtoževane v navedenih sodnih sporih, kot na primer delovanje v podporo policiji pri varovanju meje, vojaški tabori ipd., pa je bilo ugotovljeno neskladje med 97.e členom Zakona o obrambi in Direktivo 2003/88/ES, zato se v takih primerih neposredno (vertikalno) uporablja ta direktiva in se posledično pripravljenost za delo všteva v delovni čas (več o tem v sodni praksi Vrhovnega sodišča Republike Slovenije v zadevah: VIII Ips 196/2018, 11/2024, 13/2024, 15/2024, 16/2024 in 17/2024).

S predlagano novelo zakona se bo v Slovenski vojski na novo uredil delovni čas pri izvajanju dejavnosti v povišani pripravljenosti, izrednem in vojnem stanju, pri začetnem vojaškem usposabljanju, na operativnem urjenju, v vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka. Ureja se (dopustno) odstopanje od uporabe Direktive 2003/88/ES, s čimer se Slovenski vojski zagotavljajo ustrezni delovnopravni pogoji za nemoteno in učinkovito opravljanje temeljnih nalog iz 37. člena Zakona o obrambi, katerega poudarek je na usposabljanju za oboroženi boj in obrambo države. Ureditev odstopanja od uporabe Direktive 2003/88/ES pri izvajanju navedenih dejavnosti pomeni, da se lahko vprašanja delovnega časa, odmora in počitka tako glede trajanja delovnega časa kot tudi glede zagotavljanja odmora in počitka uredijo povsem drugače. Pri izvajanju navedenih dejavnosti bo tako delovni čas pripadnikov lahko enakomerno ali neenakomerno razporejen ne glede na določbe predpisov in kolektivnih pogodb o pravici do odklopa, oskrbovalskega in očetovskega dopusta, starševskega dopusta, ki pripada očetom, časovnih omejitev dnevne, tedenske ali mesečne delovne obveznosti, odmora, dnevnega ali tedenskega počitka ter dela prek polnega delovnega časa. Gre za opravljanje del in nalog, katerih resnost in obseg zahtevata sprejetje ukrepov, ki so nujni za zaščito življenja, zdravja in varnosti skupnosti, tudi mednarodne, ter katerih izvedba bi bila lahko ogrožena, če bi bilo treba upoštevati vsa pravila, ki so določena v direktivi.

S predlogom novele zakona se ureja tudi delovni čas pripadnikov Slovenske vojske med opravljanjem straže in varovanjem objektov ter okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo države. Predlog prinaša pomembno novost – skrajšanje neprekinjenega obdobja opravljanja teh nalog z dosedanjih sedem (kot določa 97.č člen ZObr) na največ štiri dni. V okviru tako določenega delovnega časa so določena tudi obdobja zagotavljanja ustreznega počitka med dejavnostjo in po njej. Skrajšanje obdobja neprekinjenega opravljanja nalog straže in varovanja objektov na največ štiri dni pomembno prispeva k varnosti in zdravju pripadnikov Slovenske vojske. Krajši delovni čas namreč omogoča učinkovitejšo regeneracijo, zmanjšuje telesno in psihično izčrpanost ter tako bistveno zmanjšuje tveganje za napake,

nesreče in poškodbe pri delu, ki so zaradi dolgotrajnega dela lahko pogostejše in hujše. Tako se ne zagotavlja le večja varnost posameznika, temveč se hkrati krepi tudi operativna učinkovitost in zanesljivost vojaških enot, kar je ključno pri opravljanju nalog, povezanih z varovanjem objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo države.

Slovenska vojska ima že dlje časa težave s prilivom novega kadra oziroma zaposlovanjem vojaških oseb. Čeprav je v zadnjem času zaznati izboljšave in postopno stabilizacijo kadrovskega stanja, ostaja kadrovska popolnjenost izziv, ki zahteva tudi iskanje alternativnih rešitev pri opravljanju določenih nalog. Zaradi omejenih kadrovskih virov je treba pri varovanju objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo, razmisliti o dopolnilnih načinih zagotavljanja varnosti. Eden takih pristopov v miru, ki ga obravnava tudi ta predlog novele zakona in je v skladu z zakonom, ki ureja zasebno varovanje, je vključevanje civilnih oseb, zaposlenih v Slovenski vojski ali na Ministrstvu za obrambo, v naloge varovanja teh objektov. Vojaške osebe bodo sicer še naprej varovale nekatere pomembnejše objekte, vendar se bo njihovo delovanje vse bolj usmerjalo v opravljanje temeljnih nalog Slovenske vojske, kot jih določa 37. člen Zakona o obrambi. Tako se zagotavlja učinkovitejša uporaba razpoložljivih vojaških kadrov za opravljanje ključnih obrambnih nalog. V reorganizacijo nalog varovanja so se vključile tudi druge vojske zavezniških držav Nata in Evropske unije.

Skladno z Zakonom o obrambi kraj opravljanja dela ni bistvena sestavina pogodbe o zaposlitvi (deseti odstavek 92. člena), kar pomeni, da lokacija opravljanja dela v pogodbi o zaposlitvi ni določena ter da pripadniki Slovenske vojske redne naloge opravljajo tudi na terenu v drugih delih Republike Slovenije oziroma v tujini in ne le na lokaciji njihove matične enote. Ob tem morajo pripadniki Slovenske vojske zaradi potreb službe opravljati delo v posebnih pogojih dela (96. člen ZObr), med katerimi sta pripravljenost za delo (8. točka drugega odstavka 96. člena ZObr in 97.e člen ZObr) in bivanje v vojaški enoti ali zavodu oziroma na drugem določenem mestu. Bivanje v vojaški enoti ali zavodu oziroma na drugem določenem mestu je poseben pogoj, ki do zdaj niti s splošnimi niti s posebnimi predpisi ni bil določen in tako razmejen od drugih predpisanih pogojev dela, predvsem glede pripravljenosti za delo. Zaradi pomanjkljive oziroma neustrezno urejene zakonodaje je v praksi prihajalo do težav pri pravilni uporabi pravnih institutov (pogojev dela), kar lahko vodi v nepravilne ali celo nezakonite odločitve. Take pravne praznine pomenijo tveganje za dosledno, enotno in zakonito izvajanje predpisov ter lahko negativno vplivajo na delovanje resorja, spoštovanje načela pravne države in varstvo pravic posameznikov. Zato je nujno, da se pravočasno prepoznajo in ustrezno zapolnijo z vsebino, kar ta predlog novele zakona obravnava z natančno definicijo bivanja (poseben pogoj dela). Ker pa poseben pogoj dela bivanje v vojaški enoti ali zavodu oziroma na drugem določenem mestu omejuje zasebno življenje pripadnika Slovenske vojske, saj pomeni, da preživlja del svojega časa zunaj običajnega življenjskega okolja, kar lahko vpliva na njegovo osebno in družinsko življenje, je z novelo tega zakona predvideno tudi vrednotenje tega pogoja, pri čemer se začetek uporabe veže na učinkovanje novega plačnega sistema v javnem sektorju od 1. januarja 2025. Razlog je, da prav novi plačni sistem uveljavlja načelo pravičnega plačila za opravljeno delo oziroma pogoje, ki jih glede opravljanja dela postavlja delodajalec, zato je treba tudi veljavnost oziroma uporabo novega dodatka za bivanje, ki ga uvaja ta predlog novele zakona, neposredno vezati na dan učinkovanja novega plačnega sistema, torej od 1. januarja 2025 naprej. Tako se prepreči neenakopravna obravnava pripadnikov in se jim posledično zagotavlja pravna varnost. Ta predlog novele zakona jasno, natančno in celovito določa ter definira bivanje, zato še nadaljnje navajanje tega istega pogoja dela tudi v 12. točki drugega odstavka 96. člena Zakona o obrambi ni več potrebno in jo je treba črtati. Ker pri tem ne gre za vsebino, za katero 124. člen Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, s spremembami in dopolnitvami) določa, da se sprejema s kvalificirano večino (vrsta, obseg in organizacija obrambe nedotakljivosti in celovitosti državnega ozemlja), je tak poseg v Zakon o obrambi pravno dopusten (v podobnem primeru se je opredelilo že Ustavno sodišče Republike Slovenije – glej Odločbo, št. U-I-244/08-14 z dne 21. 1. 2010).

Opravljen začetno vojaško usposabljanje je za vojaške osebe v skladu z Zakonom o obrambi pogoj za samostojno opravljanje formacijskih dolžnosti ne glede na to, ali gre za prvo sklenitev delovnega razmerja ali ne. Izvaja se po programu, ki je po vsebini in trajanju prilagojen posebnim naravi opravljanja

vojaške službe vojakov, podčastnikov, častnikov in vojaških uslužbencev. Zaradi navedenega vojaške osebe ne bodo več opravljale pripravništva. Zaradi specifičnosti opravljanja vojaške službe imajo vojaške osebe drugačen način uvajanja v delo, ki je prilagojen posebnostim nalog, ki jih opravljajo. V primerjavi z javnim izobraževalnim sistemom, v katerem se pridobivajo splošno znanje in veščine, vojaške osebe potrebujejo posebno vojaško znanje in spretnosti, ki jih ni mogoče pridobiti v okviru običajnega izobraževalnega sistema. Zato je nujno vzpostaviti normativne pogoje, da se vojaške osebe usposabljaajo v okviru predpisanega začetnega vojaškega usposabljanja, ki omogoča pridobitev zahtevanih vojaških veščin, potrebnih za samostojno opravljanje formacijskih dolžnosti.

V ospredju je tudi prizadevanje za krepitev celostne skrbi pripadnikov Slovenske vojske, kajti obrambni (vojaški) sistem mora temeljiti na zadovoljstvu, dobrem počutju, stabilnosti in predanosti kadra. Vojaška služba se tako ne obravnava le kot profesionalna dolžnost, temveč kot življenjsko poslanstvo, ki vključuje družinsko, psihosocialno in človeško razsežnost.

Z vzpostavitvijo pravne podlage za prevzem pogodbenih obveznosti, ki jih ima posameznik iz pogodbe o izobraževanju ali usposabljanju z drugim delodajalcem oziroma iz pogodbe o štipendiranju z drugim delodajalcem oziroma drugim štipenditorjem lahko Ministrstvo za obrambo prevzame njegove pogodbene obveznosti pod določenimi pogoji, kar se uvaža kot dodaten ukrep za pridobivanje novih kadrov v Slovensko vojsko. Gre za nujno ukrepanje, katerega cilj je izboljšanje kadrovske strukture Slovenske vojske. Tako se povečuje možnost pridobivanja predvsem ozko specializiranega oziroma deficitarnega kadra za popolnjevanje stalne in pogodbene rezervne sestave Slovenske vojske.

Navedeno stanje zahteva sprejem ustreznih ukrepov za ustrezno ureditev delovnega časa pripadnikov Slovenske vojske pri opravljanju nalog v povišani pripravljenosti, izrednem in vojnem stanju ter pri opravljanju začetnega vojaškega usposabljanja, na operativnem urjenju, v vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka, na straži oziroma pri varovanju objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo, in drugih predlaganih ukrepov.

2 CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilji predloga zakona so:

- urediti posebnosti delovnega časa in nekaterih drugih pravic iz delovnega razmerja za tiste dejavnosti, za katere se lahko na podlagi Direktive 2003/88/ES in ustrezne sodne prakse Sodišča Evropske unije in nacionalnih sodišč uredijo odstopanja od splošnih pravil;
- urediti posebnosti glede delovnega časa med opravljanjem straže in varovanja objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo, na način, da zaradi zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu skrajšamo dosedanje organizacijo dela v obliki sedemdnevni rotacij;
- za vojaške osebe odpraviti opravljanje pripravništva, saj morajo za samostojno opravljanje formacijskih dolžnosti uspešno opraviti predpisano začetno vojaško usposabljanje;
- urediti določene vidike celostne skrbi z novimi pravicami pripadnikov, ki krepijo zaupanje v sistem in so tudi vzvod za pridobivanje kadrov.

2.2 Načela

Temeljni cilji bodo uresničeni z upoštevanjem načel:

- za delovnopravna vprašanja pripadnikov vojske veljajo predpisi o javnih uslužbencih, če z Zakonom o obrambi ali Zakonom o službi v Slovenski vojski posamezno vprašanje ni urejeno drugače;

- Slovenska vojska je del javnega sektorja, pri čemer se za njene pripadnike posamezna delovnopravna vprašanja urejajo ob upoštevanju posebnih zahtev poklicnega opravljanja vojaške službe v državi ali zunaj nje oziroma na obrambnem področju;
- pri urejanju posebnih delovnih razmer in delovnega časa v Slovenski vojski, tako v Republiki Sloveniji kot pri opravljanju nalog zunaj države, je treba upoštevati posebnosti vojaške službe in mednarodnopravna izhodišča na področju delavskih pravic;
- države, članice Evropske unije, morajo za doseg ciljev, navedenih v posamezni direktivi, sprejeti ukrepe za prenos direktiv v nacionalno zakonodajo, pri čemer je v posebnih dejavnostih (glede na sodbo Sodišča Evropske unije C-742/19) dopustno urediti odstopanja.

2.3 Poglavitne rešitve

Pojasneni so pojmi (začetno usposabljanje, operativno urjenje, vojaška operacija in izredni dogodek), ki se uporabljajo v tej noveli v povezavi z določitvijo delovnega časa in omejitvijo nekaterih drugih pravic iz delovnega razmerja kot posledica prenosa možnosti, ki jo dopušča direktiva in konkretizira sodba C-742/19 na obrambnem področju v naš pravni red.

Na obrambnem področju se v naš pravni red prenaša možnost, ki jo ponujata evropska direktiva, ki ureja nekatere vidike organizacije delovnega časa, in sodba C-742/19, in sicer tako, da sta v povišani pripravljenosti, izrednem in vojnem stanju, pri opravljanju začetnega vojaškega usposabljanja, na operativnem urjenju, v vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka kraj opravljanja dela in delovni čas pripadnikov odvisna od vrste, namena in obsega dela ter službenih potreb. Za ta delovni čas določbe predpisov in kolektivnih pogodb, ki urejajo pravico do odklopa, oskrbovalskega dopusta, očetovskega dopusta in starševskega dopusta, ki pripada očetom, ter časovne omejitve dnevne, tedenske ali mesečne delovne obveznosti, upoštevanja odmora, dnevnega ali tedenskega počitka in dela prek polnega delovnega časa, vključno s pridobitvijo soglasja za prerazporeditev delovnega časa, odrejanjem dela prek polnega delovnega časa in opravljanjem nočnega dela zaradi varstva nekaterih kategorij delavcev v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ne veljajo. O razporeditvi delovnega časa odloča nadrejeni poveljnik bataljona, njemu enake ali višje enote oziroma poveljnik začasne skupine ali enote. Polni delovni čas pripadnika ob povišani pripravljenosti, operativnem urjenju in izrednem dogodku je 8 ur na dan, 40 ur na teden. Prerazporejeni delovni čas lahko traja do 12 ur na dan in 56 ur na teden. Če opravljeno delo v tem delovnem času presega to dnevno in tedensko delovno obveznost, se razlika šteje kot delo prek polnega delovnega časa. Pri prerazporeditvi tega delovnega časa se upošteva polni delovni čas kot povprečna delovna obveznost v obdobju šestih mesecev. V navedenih primerih lahko nadrejeni poveljnik bataljona, njemu enake ali višje enote oziroma poveljnik začasne skupine ali enote pripadnikom odredi tudi pripravljenost za delo na določenem kraju oziroma bivanje. Nadrejeni poveljnik mora pri opravljanju tako zahtevnih nalog odrediti premor, da ohrani vzdržljivost in zagotovi nadaljnjo delovno sposobnost pripadnikov v obsegu, kot to dopuščajo razmere in službene potrebe. Premor je nujen za zagotovitev varnosti in zdravja pripadnikov. V izrednem in vojnem stanju ter med izvrševanjem obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah oziroma z mednarodnimi pogodbami, nadrejeni poveljnik odredi delovni čas pripadnika glede na potrebe službe in zagotovi tudi premor ter tako ohrani vzdržljivost in zagotovi nadaljnjo delovno sposobnost pripadnikov. S temi ukrepi bo omogočeno učinkovito delovanje Slovenske vojske v razmerah, v katerih je ogrožena varnost države, prebivalcev oziroma mednarodne skupnosti (zavezništva). V takih okoliščinah je pomembno, da so pripadniki Slovenske vojske sposobni opravljati naloge hitro, usklajeno in povezljivo ter brez delovnopравnih omejitev, na primer omejitev delovnega časa, ki bi lahko ogrozile uspeh operacije ali varnost enot.

Pri opravljanju dejavnosti iz prejšnjega odstavka se bo še naprej zagotavljala določena raven varstva zaposlenih (pripadnikov Slovenske vojske). To velja za kategorije pripadnikov, za katere velja absolutna prepoved prerazporejanja delovnega časa, odrejanja dela prek polnega delovnega časa in opravljanja nočnega dela: za enega od staršev zaradi vzgoje in varstva otroka, ki še ni dopolnil 15 let

starosti, če sta oba starša pripadnika Slovenske vojske in razporejena v poveljstvo, enoto ali zavod, ki je v povišani pripravljenosti, za starša, ki živi sam z otrokom, ki še ni dopolnil 15 let starosti, in za starša, ki neguje in varuje hudo bolnega otroka ali otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo v skladu s predpisi, ki urejajo družinske prejemke. Tako se tem kategorijam pripadnikov tudi pri opravljanju najzahtevnejših nalog zagotavlja pravica do lažjega usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja.

Za varovanje objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo, se na ministrstvu oziroma v Slovenski vojski v miru uvaja možnost internega varovanja v skladu z zakonom, ki ureja zasebno varovanje. Civilne osebe, zaposlene v Slovenski vojski oziroma na ministrstvu, bodo pri opravljanju teh nalog nosile delovno obleko, uporabljale službeno izkaznico, nosile in uporabljale orožje ter izvajale druge ukrepe v skladu z zakonom in predpisi, ki urejajo zasebno varovanje. Ta ukrep zagotavlja večjo prilagodljivost pri zagotavljanju moštva za opravljanje stalne ter neprekinjene naloge varovanja objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo. To je prispevek h krepitvi javne varnosti, je pa tudi ukrep za delno razbremenitev vojaških oseb na teh nalogah, kar bo glede na kadrovske podhranjenosti omogočalo njihovo preusmerjanje na opravljanje temeljnih nalog, določenih s 37. členom Zakona o obrambi.

Na novo se ureja vrednotenje nadomestila plače med opravljanjem začetnega vojaškega usposabljanja, in sicer v višini 100 odstotkov osnove. Začetno vojaško usposabljanje lahko v skladu s programom začetnega vojaškega usposabljanja traja največ 20 ur na dan, preostali čas pa se šteje kot bivanje na določenem kraju. Omejitev trajanja navedenega usposabljanja je nujna zaradi zagotavljanja varnosti in zdravja vojaških oseb.

Urejajo se posebnosti odrejanja dela ob izmenskem delu. Na podlagi splošnih predpisov mora predstojnik pred začetkom vsakega koledarskega leta določiti letni razpored delovnega časa oziroma delovni koledar in o tem obvestiti pripadnike ter ustrezne sindikate na ministrstvu. Ker pa v praksi zaradi bolniškega staleža, odpovedi pogodbe o zaposlitvi, upokojitev idr. lahko prihaja do sprememb letnega razporeda, se uvaja ukrep, da je treba pripadnika o spremembi razporeda dela seznaniti najmanj sedem dni vnaprej, da si lahko organizira svoj prosti čas in družinsko življenje. V primeru nepredvidenih dogodkov je lahko ta čas med sedem dni do 24 ur pred nastopom dela. V tem primeru se šteje, da je pripadniku odrejeno delo po posebnem razporedu. Če je seznanjen z razporedom znotraj 24 ur, pa gre za nadurno delo. Podobno ureditev pozna tudi Kolektivna pogodba za policiste (Uradni list RS, št. 41/12, 97/12, 41/14, 22/16 in 71/23) v četrtem odstavku 16. člena. Delo, ki presega polni delovni čas referenčnega obdobja šestih mesecev, se upošteva kot delo prek polnega delovnega časa.

Dodatno se za izmensko delo urejajo še posebnosti, povezane z odmero in izrabo letnega dopusta. Letni dopust se pri izmenskem delu preračuna tako, da se končno število dni letnega dopusta, določeno po kriterijih v 97g. členu Zakona o obrambi, pomnoži z osem in deli z dvanajst, s čimer se dobi število izmen. Tako dobimo urno postavko letnega dopusta. Ker pa je delovna obveznost v izmenskem delu 12-urna, ta zmnožek delimo z 12 in dobimo prave izmene. Če število izračunanih dni dopusta v izmenah ni celo število, se najmanj polovica izmene zaokroži navzgor. Na podlagi takega izračuna oziroma odmere ter izrabe letnega dopusta ne prihaja do diskriminacije pripadnikov, ki opravljajo izmensko delo.

Vojaške osebe ne bodo več opravljale pripravništva. Ta rešitev izhaja iz posebnosti vključevanja vojaških oseb v vojaški sistem usposabljanja, ki že pomeni opravljanje temeljne zakonske naloge iz 37. člena ZObr – izvajanje vojaškega usposabljanja za oboroženi boj in druge oblike vojaške obrambe. Že v tej začetni fazi predpisanega vojaškega usposabljanja vojaške osebe opravljajo naloge, ki prispevajo k operativni pripravljenosti Slovenske vojske. V tem času vojaške osebe ne opravljajo le nalog v okviru teoretičnega usposabljanja, temveč sodelujejo pri praktičnih dejavnostih, ki vključujejo preverjanje fizične pripravljenosti in vzdržljivosti v vseh vremenskih ter geografskih razmerah in v različnih scenarijih, v katerih se preigravajo različne veščine, ki so pomembne za njihovo nadaljnjo vojaško usposobljenost. Ti scenariji vključujejo naloge, kot so preživetje v

ekstremnih pogojih, izmikanje nasprotniku, izvajanje taktičnih premikov ipd. Scenariji so del vsakdana vojaških oseb in pomenijo njihovo temeljno nalogo (poslanstvo – 37. člen ZObr). S takimi izobraževanji in usposabljanji, tudi začetnimi, se krepí njihova sposobnost hitrega odzivanja in učinkovitega delovanja v zahtevnih razmerah, kar zagotavlja njihovo usposobljenost za naloge, ki jih bodo opravljali v prihodnosti.

Na novo se ureja prevzem pogodbene obveznosti, in sicer v treh primerih: pri sklenitvi nove pogodbe o štipendiranju ministrstvo štipendistu podeli štipendijo pod pogoji, ki jih določa 50. člen Zakona o službi v Slovenski vojski, pri čemer se k dobi štipendiranja, ki je osnova za zavezo štipendista, prišteje tudi čas štipendiranja iz prevzete pogodbene obveznosti. Dodatno se ob že sklenjeni pogodbi o zaposlitvi po končanem štipendiranju kot osnova za zavezo štipendista upoštevajo že opravljene obveznosti štipendista iz prevzete pogodbe o štipendiranju, pri čemer mora štipendist ostati v delovnem razmerju na ministrstvu toliko časa, kot je prejemal mesečne štipendije, oziroma skleniti z ministrstvom pogodbo o službi v rezervni sestavi Slovenske vojske v skladu s 50. členom Zakona o službi v Slovenski vojski. Dodatno lahko ministrstvo prevzame pogodbene obveznosti iz pogodbe o izobraževanju ali usposabljanju z drugim delodajalcem, če kandidat za poklicno delo v Slovenski vojski prenese obveznosti iz te pogodbe s sklenitvijo pogodbe o opravljanju vojaške službe v stalni sestavi Slovenske vojske v skladu s pogoji iz tretjega odstavka 57. člena tega zakona oziroma če gre za kandidata za opravljanje vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske s sklenitvijo pogodbe o opravljanju vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske v skladu s pogoji iz drugega odstavka 50. člena tega zakona in z uredbo, ki ureja opravljanje vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske. To je nujno ukrepanje za izboljšanje kadrovske strukture Slovenske vojske, ki je v nekaterih delih že močno okrnjena. Tako se razširjajo možnosti pridobivanja predvsem ozko specializiranega oziroma deficitarnega kadra za popolnjevanje stalne in vojne sestave Slovenske vojske.

Na novo se ureja delovni čas med stražo in varovanjem objektov ter drugih okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo. Skrajšuje se obdobje neprekinjenega opravljanja straže, in sicer z dosedanjih sedem dni (97.č člen ZObr) na največ štiri dni zaradi zagotovitve večje varnosti in boljše zaščite vojaških oseb, ki opravljajo te naloge. V delovni čas se štejejo vse ure opravljanja navedenih nalog, pa tudi čas, potreben za prevzem in predajo nalog, vendar skupaj največ 12 ur na dan, razen ob izrednem dogodku ali zaradi dokončanja začete naloge, kar se šteje kot delo prek polnega delovnega časa. Preostali čas, ko ne opravljajo dela, se šteje kot pripravljenost za delo na delovnem mestu. Vojaške osebe imajo med stražo in varovanjem objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo, pravico do prekinitve za odmor na kraju, na katerem opravljajo delo. S predlogom se zaradi zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu ureja tudi pravica vojaških oseb do nadomestnega počitka, ki traja toliko zaporednih ur, za kolikor je bil počitek skrajšan, in sicer takoj po prenehanju opravljanja nalog po tem členu.

Na novo se od 1. januarja 2025, z dnem uveljavitve novega plačnega sistema, vrednoti posebni pogoj – bivanje v enoti ali zavodu oziroma na drugem določenem mestu, in sicer v višini 100 odstotkov urne postavke zadnje objavljene povprečne mesečne bruto plače v Republiki Sloveniji, ugotovljene po uradnih statističnih podatkih. Med odrejenim bivanjem pripadnik ni na voljo delodajalcu, ne opravlja svojih nalog ali dolžnosti, temveč se mu v tem času zagotavlja pravica do počitka. V tem času mora spoštovati ukaze nadrejenih za zagotavljanje reda, discipline in varnosti oziroma pravila hišnega reda, ki veljajo v kraju oziroma na območju opravljanja nalog. Navedeni posebni pogoj omejuje zasebno življenje pripadnika Slovenske vojske, saj bivanje v vojaški enoti ali zavodu oziroma drugem določenem kraju pomeni, da preživlja del svojega časa zunaj običajnega življenjskega okolja, kar lahko vpliva na njegovo osebno in družinsko življenje. S tem ukrepom se urejajo dodatne prilagoditve in spremembe, ki so povezane z bivanjem pripadnika na drugi odrejeni lokaciji, ki je oddaljena od lokacije njegovega osebnega, družbenega oziroma družinskega življenja.

3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Finančne posledice sprejema zakona bodo po ocenah znašale približno 8.522.146 eurov na leto.

Finančne posledice sprejema zakona bodo po ocenah znašale 26.948.146,27 eura in vključujejo:

- mesečni strošek dela za večdnevno stražo in varovanje objektov ter okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo, je iz naslova dodatka za nadurno delo za 12 objektov ocenjen na 77.587,20 eura na mesec in 931.046,40 eura bruto na leto;
- zaradi opravljanja nalog na petdnevni vojaški vaji iz naslova nadur znaša 305,32 eura bruto na pripadnika; med opravljanjem začetnega usposabljanja so finančne posledice zaradi nadomestila za bivanje v višini 871,86 eura bruto na pripadnika na mesec – skupaj po tej alineji za vse pripadnike približno 100.000 eurov na leto;
- strošek nadomestila za bivanje znaša 6.769.800 eurov bruto na leto in za leto 2025 vključuje tudi poračun od 1. januarja 2025.

Sredstva za leto 2025 bodo zagotovljena s prerazporeditvijo znotraj finančnega načrta proračunskega uporabnika 1914 Slovenska vojska.

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

4 NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje zakona so v letih 2025 in 2026 zagotovljena v državnih proračunih v okviru finančnih načrtov Ministrstva za obrambo pri proračunskem uporabniku 1914 Slovenska vojska.

5 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona je v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2003/88/ES z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih delovnega časa, ki se v uvodnem delu sklicuje na Direktivo Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav za varnost in zdravje delavcev pri delu ter upošteva ustrezno sodno prakso Sodišča Evropske unije in nacionalnih sodišč. Iz drugega odstavka 2. člena direktive izhaja, da se ta ne uporablja, kjer ji posebne značilnosti nekaterih posebnih dejavnosti javnih služb, kakršne so med drugim tudi oborožene sile, nasprotujejo. Tako odstopanje od uporabe direktive je med drugim dopustno, ko gre za opravljanje del in nalog, doma ali v tujini, katerih resnost in obseg zahtevata sprejetje ukrepov, ki so nujni za zaščito življenja, zdravja in varnosti skupnosti ter katerih izvedba bi bila lahko ogrožena, če bi bilo treba upoštevati vsa pravila, ki so določena v direktivi.

Sodišče Evropske unije je v sodbi C-742/19 opredelilo kriterije, skladno s katerimi se lahko posamezne dejavnosti, ki jih izvajajo oborožene sile, izključijo iz uporabe navedene direktive, in sicer:

- kadar ta dejavnost poteka v okviru začetnega usposabljanja te osebe (posebej je omenjeno npr. obvezno služenje vojaškega roka), operativnega urjenja ali vojaške operacije v pravem pomenu besede;
- kadar pomeni tako posebno dejavnost, da zanjo sistem rotacije zaposlenih, ki bi omogočal zagotovitev spoštovanja zahtev navedene direktive, ni primeren;
- kadar je glede na vse upoštevane okoliščine razvidno, da se ta dejavnost opravlja v okviru izrednih dogodkov, katerih resnost in obseg zahtevata sprejetje ukrepov, ki so nujni za zaščito življenja, zdravja in varnosti skupnosti ter katerih dobra izvedba bi bila ogrožena, če bi bilo treba upoštevati vsa pravila, določena z direktivo;

- kadar bi se uporaba direktive za tako dejavnost z naložitvijo dolžnosti zadevnim organom, da uvedejo sistem rotacije ali načrtovanja delovnega časa, lahko izvedla le v škodo dobre izvedbe vojaških operacij v pravem pomenu besede.

AVSTRIJA

Temelji delovanja obrambnega sistema in naloge avstrijske vojske so določeni v Zveznem ustavnem zakonu in Zakonu o obrambi. Delovnopравни status zvezne vojske urejajo še zakoni o uradniškem delovnopravnem razmerju, plačah za uslužbence in dodatkih v vojski. Posebni zvezni zakon ureja naloge in pristojnost vojske pri vojaški obrambi države.

Pripadniki zvezne vojske so del državnih struktur, zato zanje veljajo enaki predpisi kot za druge državne uslužbence. Nekateri izjeme veljajo le za pripadnike vojaške organizacije, in sicer na področjih disciplinskega prava in plač ter nagrajevanj.

Skrb za svojce državnih uslužbencev je del delovnopravnih razmerij in jih določajo splošni zakoni. Pripadniki vojaške organizacije so v obvezno zdravstveno, nezgodno in pokojninsko zavarovanje vključeni ne le med zaposlitvijo, temveč tudi v času, ko opravljajo prekvalifikacijo za civilni poklic.

Redna plača poklicnih vojakov vključuje 41 delovnih ur na teden. Delavci (uslužbenci) v pripravljenosti na domu so upravičeni do doplačila za dežurstvo. Nadurna terenska usposabljanja se rešujejo s pavšalnimi plačili, ki upoštevajo »čas prisotnosti«.

Na misijah v tujini ali med služenjem vojaškega roka v povišani pripravljenosti ni časovnih omejitev dela. Delovna obremenitev se lahko razlikuje glede na vrsto misije, na kateri se določijo obdobja počitka, da se zagotovi vzdržljivost v daljšem časovnem obdobju. V takih razmerah lahko delo traja več kot osem ur na dan in več kot pet dni na teden. Za dodaten čas delovanja se zagotavlja dodatno nadomestilo, podobno kot za sodelovanje na misiji, in sicer v obliki pavšalnih zneskov.

ITALIJA

Delovanje obrambnega sistema in naloge italijanske vojske so določeni z večjim številom predpisov s področja obrambe in oboroženih sil. Oborožene sile, vključno z orožniki, prištevajo k italijanskim silam, v katere vključujejo še karabinjerje in finančno stražo (oboje so v vojni v oboroženih silah). Delovnopравни status vojaških oseb urejajo na podlagi italijanskih in pravnih načel EU ter skupnih načel za vse italijanske sile s posebnimi vojaškimi predpisi. Tako zagotavljajo posebnost poslanstva in delovanja vojske. Ključni dokument za urejanje plač in delovnega časa za vojaške osebe je kolektivna pogodba za vojsko in policijo, brez vodstvenega osebja. Med vodstveno osebje se v vojski šteje osebje s činom majorja in višje. Pogodba se navadno sklepa za tri leta in tako sledi triletnemu državnemu proračunu. V praksi se dopolnjuje ali sklepa vsako drugo leto.

Ureditev delovnega časa in njegovega obsega izhaja iz poslanstva vojske, ki naj bi bila pripravljena in, če je treba, kadar koli angažirana. Kljub temu se z organizacijo dela in plačilom sledi splošnim določilom zakonodaje (40-urnemu delovnemu tednu). Tedenska omejitev delovnega časa je 48 ur (vključno z nadurami), vendar se lahko ob nujnih službenih zadevah dela več.

Vojaške osebe navadno lahko delajo več kot 8 ur na dan, če se jim omogoči 12-urni dnevni počitek. Če delajo več kot 12 ur, navadno do 24 ur, imajo naslednji dan prost. Tako lahko pripadniki delajo skupaj 3 dni, kar je 72 ur (in so 4 dni prosti). Delo se mora organizirati tako, da se spoštuje 40-urni delavnik, za dodatno delo pa se izplačujejo nadure. Za vsako delo ob nedeljah ali praznikih jim pripadajo nadure, če trajajo več kot 5 ur, pa tudi 2 prosta dneva. Za delo v posebnih pogojih se izplačujejo dodatki. Počitek, ki ga ni mogoče izkoristiti redno, se izkoristi v koledarskem letu.

Največje dovoljeno število nadur na leto je 450. Zaradi potreb službe, usposabljanja ali pomanjkanja osebja (slabe popolnitve enot) se letna kvota lahko poveča na 735 nadur. V izrednih razmerah ali primerih se letna kvota lahko poveča na 900 nadur.

Če pripadniki delajo na oddaljeni lokaciji od doma, prejmejo dodatke in primerno namestitev za prosti čas. Med vajami in usposabljanji lahko delajo pod posebnimi pogoji, ki omogočajo tudi štiritedensko delo z zagotovljenim operativnim počitkom v izjemnih pogojih. Pri opravljanju nalog v mirovnih operacijah in na misijah delajo po posebnem režimu, ki se določi s posebnimi dokumenti. Tako delo naj ne bi trajalo več kot šest mesecev skupaj. Na takem delovanju, ob izrednih razmerah in v vojni se navadno dnevni operativni počitek zmanjša na 8 ur, tedenski pa na 12 ur.

Prevladuje stališče, da je vojska med javnimi in državnimi službami »sui generis« zaradi pripravljenosti na delo »24/7« v posebnih in zahtevnih okoliščinah, vključno z vojnimi, zato je vojaški status nekaj posebnega. Kljub posebnosti vojaškega statusa naj bi pri organizaciji dela in plačilu dela izhajali iz naslednjih načel:

- organizacija in izvajanje dela morata omogočiti izvajanje poslanstva vojske in pri tem zagotavljati varnost vojaškega delovanja ter varnost in zdravje vojakov pri delu;
- ure opravljenega dela se navadno plačajo, lahko pa se tudi kompenzirajo (koristijo);
- počitek ni plačan;
- dovoljeno nadurno delo se izplačuje mesečno; izredno (skoraj vsako leto) se lahko plačajo tudi nadure, ki so bile predvidene za kompenzacijo;
- pri organizaciji dela namenjajo posebno pozornost zagotavljanju počitka in varnosti ter zdravja pri delu, še posebej, ko je treba delati zunaj rednega delovnega časa;
- zaradi posebnosti pri delu imajo v italijanski vojski več dodatkov pri plači, večina je pavšalnih dnevnih ali mesečnih (npr. za delo 8 in več ur jim pripada dodatek za prehrano, vrednost enega obroka je 31 eurov).

Varovanje objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo, navadno izvaja vojska skupaj s karabinjerji in finančno stražo. Določene objekte lahko varujejo tudi civilne osebe, zaposlene na Ministrstvu za obrambo, ali zunanji pogodbeniki, vendar je to redko.

Klasičnega pripravništva v italijanski vojski ne poznajo. Poznajo prakso in usposabljanje. Ko vojaška oseba konča temeljno usposabljanje in/ali izobraževanje, pridobi licenco za delo.

Vsa organizacija dela v vojski je prilagojena delu v posebnih razmerah. Temu so namenjeni tudi posebni dodatki k plači. Pri organizaciji dela posebno pozornost namenjajo varnosti in zdravju vojakov pri delu, še posebej varnosti pred grožnjami (predvsem vojaškimi) v konkretnih okoliščinah.

Vojaki začetniki se imenujejo »Volontari in Ferma Iniziale«. Začetna pogodba se sklepa za tri leta. Predvideva se, da bo polovica vojakov v tretjem pogodbenem letu spremenila delovno razmerje v eno od naslednjih možnosti: sprejela delo v vojski za nedoločen čas, se zaposlila pri karabinjerjih, finančni straži, policiji, gasilcih ali v obrambni industriji. Četrtna (verjetno več) naj bi po začetni pogodbi sklenila novo triletno pogodbo.

Vojaki začetniki na začetnem usposabljanju (temeljno traja 12 tednov) imajo trenutno plačo približno 1200 eurov na mesec. Program je daljši od predvidenih 36 ur na teden in navadno traja 6 dni na teden. Za delo nad 36 ur niso posebej plačani. Podobno velja za vsa usposabljanja in izobraževanja, ki so pogoj za »licence«.

Čas operativnega usposabljanja in še posebej vaj v enotah in poveljstvih se obračunava kot delo. Vsaka ura dela vojaka je plačana ali se lahko kompenzira. Za povečano prisotnost na določeni lokaciji

ločujejo štiri situacije: 1.) na lokaciji stalnega delovnega mesta, 2.) na lokaciji zunaj lokacije stalnega delovnega mesta, 3.) na misiji v državi in 4.) na misiji v tujini.

Prisotnost na določeni lokaciji se razlaga v povezavi z varnostno situacijo. Vojaki, ki delajo na mednarodni misiji oziroma v operaciji v Somaliji zaradi varnosti na primer bivajo v vojaških oporiščih in so tudi med počitkom oboroženi, predvsem zaradi lastne varnosti.

Pripravljenost razlagajo z vidika stopenj pripravljenosti, ki veljajo v zavezništvu.

Enotnega dodatka za pripravljenost ali bivanje na neki lokaciji nimajo. Pri obračunu plač vojakom v takih razmerah lahko izplačujejo med drugimi naslednje dodatke:

- dodatek za operativno delovanje,
- dodatek za prehrano (trenutno 31 eurov za obed),
- dodatek za plovbo,
- dnevni dodatek na misijah (glede na lokacijo v Italiji ali tujini je trenutno od 25 do 130 eurov).

Pripadniki so lahko napoteni na vojaško izobraževanje in usposabljanje tudi v kraj v državi, ki je več kot 100 kilometrov oddaljen od njihovega bivališča, lahko pa tudi v tujino, in lahko traja tudi več kot tri mesece. Če med šolanjem v državi družina ostane doma, imajo pravico do dodatkov za bivanje, za prevoz za obisk (navadno enkrat na teden) in za življenje zunaj kraja bivanja. Dodatki so večinoma pavšalni, lahko pa jih uveljavljajo tudi z računi, če so stroški višji od pavšala. Podobno je pri šolanju v tujini, le da pripadnikom za obisk družine pripada povračilo stroškov prevoza, in sicer enkrat v šestih mesecih oziroma dvakrat v šolskem letu. Sredstva lahko uporabijo tudi za obisk družinskih članov.

POLJSKA

Nov zakon o obrambi Poljske (marec 2022) je nadomestil 14 različnih zakonskih dokumentov, ki so pravno urejali področja delovanja celotnega obrambnega sistema države. Zakon med drugim določa materialni in osebni obseg obveznosti obrambe domovine, načela načrtovanja in financiranja razvoja oboroženih sil, vrste vojaške službe, pogoje za imenovanje v vojaško službo, potek te službe in pravila o odpustu iz nje, načela in način razlikovanja vojakov ter njihovo disciplinsko odgovornost in pravila za prejemanje prejemkov ter drugih ugodnosti za vojake.

V zameno za čas službe, ki presega 40 ur na teden, je poklicni vojak upravičen do odsotnosti z dela v enakem obsegu. Upravičen je vsaj do 11 ur neprekinjenega počitka v 24 urah in/ali 24 ur neprekinjenega počitka v 7 dneh. Evidenco službenega časa, ki potrjuje opravljanje službenih nalog poklicnega vojaka nad normativi, vodi poveljnik vojaške enote. Minister za nacionalno obrambo z odredbo določi dodatne proste dneve, razporeditev dežurstva v tednu in način vodenja evidence dežurstva, pri čemer upošteva tako razporeditev dežurstva v tednu, da je mogoče določiti dežurne naloge v okviru 40 ur v petdnevnem dežurnem tednu.

Vojak je lahko oproščen službenih dolžnosti zaradi oskrbe lastnega bolnega otroka, otroka zakonca poklicnega vojaka, posvojenega otroka, otroka, ki ga je poklicni vojak posvojil v vzgojo in varstvo, do 14. leta starosti, ali zaradi osebne oskrbe bolnega družinskega člana.

Poklicnemu vojaku, ki je razporejen na služenje zunaj ozemlja Republike Poljske, se po končanem služenju v okviru te razporeditve odobri aklimatizacijski dopust, ki traja en delovni dan, za vsakih začetih 10 dni služenja zunaj ozemlja države. Aklimatizacijski dopust lahko traja največ 22 delovnih dni.

Poklicni vojak, ki skrbi za otroka, mlajšega od štirih let, in je poročen z drugim pripadnikom oziroma pripadnico, ne sme biti napoten zunaj kraja opravljanja poklicne vojaške službe hkrati s svojim

zakoncem brez njegovega soglasja. Določba se uporablja tudi za poklicnega vojaka, ki sam vzgaja otroka, mlajšega od štirih let.

IRSKA

Irska je leta 2025 sprejela novelo Zakona o organizaciji delovnega časa, s katero je za pripadnike obrambnih sil uredila določena odstopanja od uporabe Direktive 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa, in sicer pri opravljanju naslednjih dejavnosti:

- opravljanje aktivne vojaške službe,
- vključenost v dolžnosti in naloge pri opravljanju vojaških pomorskih operacij,
- vključenost v operacije v podporo civilni oblasti,
- v vojašnicah med dodeljenim službenim časom, ki se nanaša na naloge, povezane z eksplozivnimi ubojnimi sredstvi, ali med napotitvijo na opravljanje takih nalog,
- vključenost v naloge gasilskega osebja na letališčih,
- vključenost v operativne dejavnosti kot pripadnik vojaškega letalstva,
- začetno usposabljanje,
- izredno in vojno stanje ter delovanje na misijah,
- usposabljanje za sile za specialno delovanje,
- opravljanje dejavnosti posebne narave po navodilu vlade ali v podporo državnemu organu, ki jih zaradi narave teh dejavnosti ni mogoče opravljati v skladu s splošnimi predpisi.

6 PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic:

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne bo imel posledic za postopke oziroma poslovanje javne uprave.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne bo imel posledic za obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

a) Predstavitev sprejetega zakona

Ministrstvo bo sprejeti zakon predstavilo na svojih spletnih straneh.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Izvajanje tega zakona bo spremljalo Ministrstvo za obrambo. Metodologija za spremljanje doseganja ciljev ni predvidena.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Razen že izpostavljenih vprašanj, ni drugih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona.

7 Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona

Predlog zakona je bil v skladu s 100.b členom Zakona o obrambi posredovan v mnenje sindikatom na Ministrstvu za obrambo, in sicer z dopisom, št. 007-86/2025-2 z dne 5. 6. 2025.

Sindikat vojakov Slovenije in Sindikat varnosti, obrambe, zaščite in družine sta podala negativno mnenje (dopis SVS z dne 20. 6. 2025 in SVOZD, št. MO-2025-06-20/67 z dne 20. 6. 2025), Sindikat Ministrstva za obrambo in Sindikat pilotov Ministrstva za obrambo pa na predlog zakona nista podala pripomb.

Sindikat vojakov Slovenije je v svojem mnenju izrazil nestrinjanje s predlagano ureditvijo posebnega pogoja bivanja v vojaški enoti, zavodu oziroma na določenem kraju, saj bi ga bilo treba po njihovem mnenju šteti v delovni čas. Nasprotujejo tudi posegom v ZObr, štiridnevnemu opravljanju straže in omejitvam določenih delovnopравnih pravic oziroma pravic iz naslova starševskega varstva ob izvajanju posebnih vojaških dejavnosti v povišani pripravljenosti, vojnem in izrednem stanju, na začetnem vojaškem usposabljanju, operativnem urjenju, v vojaški operaciji in ob izrednem dogodku.

Sindikat varnosti, obrambe, zaščite in družine v svojem mnenju predlaga previdnost pri opredelitvi pogoja bivanja, predvsem glede tega, ali se šteje v delovni čas. Izpostavljajo vprašanja delovanja civilnih oseb pri izvajanju internega varovanja (usposabljanje, pravica do stavke in dodatkov), zagotavljanju počitka med stražo ter organizacijo dela po posebnem razporedu.

Ministrstvo za obrambo je na mnenje Sindikata vojakov Slovenije odgovorilo z dopisom, št. 007-86/2025-20 z dne 21. 7. 2025, na mnenje Sindikata varnosti, obrambe, zaščite in družine pa z dopisom, št. 007-86/2025-21 z dne 21. 7. 2025.

8 Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona, in znesku plačila za ta namen

Pri pripravi zakona ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

9 Navedeni predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- mag. Borut Sajovic, minister za obrambo,
- Boštjan Pavlin, mag., državni sekretar na Ministrstvu za obrambo,
- generalpodpolkovnik Robert Glavaš, načelnik Generalštaba Slovenske vojske,
- Igor Nered, sekretar v Kabinetu ministra,
- mag. Vanja Svetec Leaney, v. d. generalne sekretarke na Ministrstvu za obrambo.

II BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/07, 58/08 – ZSPJS-I, 121/21 in 40/23) se v 3. členu v prvem odstavku za 10. točko dodajo nove 11., 12., 13., 14. in 15. točka, ki se glasijo:

»11. Operativno urjenje je izvajanje nalog na vojaških vajah ali kolektivnih usposabljanjih poveljstev in enot, katerih namen je spoprijemanje s položaji, ki posnemajo razmere, v katerih potekajo vojaške operacije.

12. Vojaška operacija je izvajanje nalog:

- v izrednem in vojnem stanju,
- med izvrševanjem obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah oziroma z mednarodnimi pogodbami ter v mednarodnih operacijah in na misijah,
- zaradi obrambe države pred napadom.

13. Izredni dogodek je dogodek, ki zahteva hitro vojaško ukrepanje zaradi zagotavljanja zaščite življenja, zdravja in varnosti ljudi ter premoženja, v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, katerih resnost in obseg zahtevata sprejetje ukrepov, ki so nujni za zaščito življenja, zdravja in varnosti.

14. Začetno vojaško usposabljanje je temeljno vojaško strokovno usposabljanje v skladu z desetim odstavkom 88. člena Zakona o obrambi in vojaško strokovno usposabljanje v skladu s tretjim odstavkom 92. člena Zakona o obrambi, ki ga morajo opraviti vojaške osebe za samostojno opravljanje formacijskih dolžnosti.

15. Bivanje v vojaški enoti ali zavodu oziroma na drugem določenem mestu (v nadaljnjem besedilu: bivanje) je posebni pogoj, ki ga lahko pripadniku odredi nadrejeni in se ne šteje v delovni čas. Odredi se lahko ob večdnevnem neprekinjenem izvajanju nalog, ki so vezane na določen kraj oziroma območje.«.

2. člen

Za 24. členom se doda nov, 24.a člen, ki se glasi:

»24.a člen

(interno varovanje objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo)

Ne glede na predpise, ki urejajo varovanje objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo, se lahko za izvajanje teh nalog na ministrstvu oziroma v Slovenski vojski v miru organizira tudi interno varovanje v skladu z zakonom in predpisi, ki urejajo zasebno varovanje. Civilne osebe, zaposlene v Slovenski vojski oziroma na ministrstvu, pri izvajanju teh nalog nosijo delovno obleko, uporabljajo službeno izkaznico, nosijo in uporabljajo orožje ter izvajajo druge ukrepe v skladu z zakonom in predpisi, ki urejajo zasebno varovanje.«.

3. člen

V 49. členu se sedemnajsti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(17) Vojaške osebe ne opravljajo pripravništva, vendar ne morejo samostojno opravljati formacijskih dolžnosti, dokler ne opravijo predpisanega začetnega vojaškega usposabljanja v skladu z Zakonom o obrambi.«.

Osemnajsti odstavek se črta.

Dosedanji devetnajsti odstavek postane osemnajsti odstavek.

4. člen

V 50. členu se naslov člena spremeni tako, da se glasi: »(štipendisti in vojaško usposabljanje)«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Ministrstvo lahko prevzame pogodbene obveznosti iz pogodbe o štipendiranju z drugim delodajalcem oziroma drugim štipenditorjem, in sicer:

- ob sklenitvi nove pogodbe o štipendiranju ministrstvo štipendistu podeli štipendijo pod pogoji iz tega člena, pri čemer se k dobi štipendiranja, ki je osnova za zavezo štipendista, prišteje tudi čas štipendiranja iz prevzete pogodbene obveznosti;
- ob že sklenjeni pogodbi o zaposlitvi po končanem štipendiranju se kot osnova za zavezo štipendista upoštevajo že izpolnjene obveznosti štipendista iz prevzete pogodbe o štipendiranju, pri čemer mora štipendist skleniti pogodbo o zaposlitvi v stalni sestavi vojske za najmanj toliko časa, kolikor časa je prejemal mesečne štipendije, oziroma skleniti z ministrstvom pogodbo o službi v rezervni sestavi Slovenske vojske v skladu s prejšnjim odstavkom;
- če ima štipendist iz prve in druge alineje tega odstavka pogodbeno obveznost z državnim organom, ki izvaja naloge v sistemu notranje varnosti oziroma z osrednjo civilno obveščevalno-varnostno službo, se o pogodbenih obveznostih dogovorijo s tripartitno pogodbo, ki jo med seboj sklenejo štipendist in oba navedena državna organa.«.

5. člen

Za 50. členom se doda nov, 50.a člen, ki se glasi:

»50.a člen
(prevzem pogodbenih obveznosti)

Ministrstvo lahko prevzame pogodbene obveznosti iz pogodbe o izobraževanju ali usposabljanju z drugim delodajalcem, če kandidat za poklicno delo v Slovenski vojski prenese obveznosti iz te pogodbe s sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi v stalni sestavi Slovenske vojske v skladu s pogoji iz tretjega odstavka 57. člena tega zakona oziroma če gre za kandidata za opravljanje vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske s sklenitvijo pogodbe o opravljanju vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske v skladu s pogoji iz drugega odstavka prejšnjega člena in z uredbo, ki ureja opravljanje vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske. Če ima kandidat iz tega odstavka pogodbeno obveznost z državnim organom, ki opravlja naloge v sistemu notranje varnosti, oziroma z osrednjo civilno obveščevalno-varnostno službo, se o pogodbenih obveznostih dogovorijo s tripartitno pogodbo, ki jo med seboj sklenejo kandidat in oba navedena državna organa.«.

6. člen

V 53. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Delovni čas pripadnikov, ki so napoteni na opravljanje vojaške službe zunaj države v skupna ali druga poveljstva in enote ter v organe, predstavništva ali službe mednarodnih organizacij, je lahko enakomerno ali neenakomerno razporejen ne glede na določbe predpisov, ki urejajo omejitve o dnevni, tedenski ali mesečni delovni obveznosti, odmoru, dnevnem ali tedenskem počitku ter delu prek polnega delovnega časa.«.

Šesti odstavek se črta.

Dosedanji sedmi odstavek postane šesti odstavek.

7. člen

Za 53. členom se dodajo novi, 53.a, 53.b, 53.c in 53.č člen, ki se glasijo:

»53.a člen

(delovni čas in nekatere pravice v posebnih primerih)

(1) V povišani pripravljenosti, izrednem stanju, vojnem stanju, pri opravljanju začetnega vojaškega usposabljanja, na operativnem urjenju, v vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka sta kraj opravljanja dela in delovni čas pripadnikov odvisna od vrste, namena in obsega dela ter službenih potreb. Za delovni čas iz prejšnjega stavka določbe predpisov in kolektivnih pogodb, ki urejajo pravico do odklopa, oskrbovalskega dopusta, očetovskega dopusta in starševskega dopusta, ki pripada očetom, ter časovne omejitve dnevne, tedenske ali mesečne delovne obveznosti, upoštevanje odmora, dnevnega počitka, tedenskega počitka in dela prek polnega delovnega časa, vključno s pridobitvijo soglasja za prerazporeditev delovnega časa, z odrejanjem dela prek polnega delovnega časa in opravljanjem nočnega dela zaradi varstva nekaterih kategorij delavcev v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ne veljajo. O razporeditvi delovnega časa odloča nadrejeni poveljnik bataljona, njemu enake ali višje enote oziroma poveljnik začasne skupine ali enote.

(2) Polni delovni čas pripadnika v primerih iz prejšnjega odstavka je 8 ur na dan, 40 ur na teden. Prerazporejeni delovni čas lahko traja do 12 ur na dan, 56 ur na teden. Če opravljeno delo v delovnem času iz prejšnjega stavka presega dnevno in tedensko delovno obveznost, se razlika šteje kot delo prek polnega delovnega časa. Pri prerazporeditvi delovnega časa se upošteva polni delovni čas kot povprečna delovna obveznost v obdobju šestih mesecev.

(3) V primerih iz prvega odstavka tega člena nadrejeni poveljnik bataljona, njemu enake ali višje enote oziroma poveljnik začasne skupine ali enote lahko pripadnikom odredi pripravljenost za delo na določenem kraju oziroma bivanje.

(4) V primerih iz prvega odstavka tega člena nadrejeni poveljnik odredi premor, da ohrani vzdržljivost in zagotovi nadaljnjo delovno sposobnost pripadnika v obsegu, kot to dopuščajo razmere in službene potrebe. Premor je nujen za zagotovitev varnosti in zdravja pripadnika.

(5) V izrednem in vojnem stanju nadrejeni poveljnik odredi delovni čas pripadnika ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena tako, da zagotovi potreben premor, da ohrani vzdržljivost in zagotovi nadaljnjo delovno sposobnost pripadnika.

(6) Med izvrševanjem obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah oziroma z mednarodnimi pogodbami, v mednarodnih operacijah in na misijah se drugi in tretji odstavek tega člena ne uporabljata.

(7) Vojaška oseba je med opravljanjem začetnega vojaškega usposabljanja upravičena do nadomestila plače v višini 100 odstotkov osnove. Začetno vojaško usposabljanje lahko traja največ 20 ur na dan, v skladu s programom začetnega vojaškega usposabljanja, preostali čas se šteje kot bivanje na določenem kraju.

(8) V primerih iz prvega odstavka tega člena veljajo omejitve in prepovedi, ki so določene z zakonom, ki ureja delovna razmerja, za:

- tiste kategorije pripadnikov, za katere velja absolutna prepoved prerazporejanja delovnega časa, odrejanja dela prek polnega delovnega časa in opravljanja nočnega dela;
- enega od staršev, zaradi vzgoje in varstva otroka, ki še ni dopolnil 15 let starosti, če sta oba starša pripadnika Slovenske vojske in razporejena v poveljstvo, enoto ali zavod, ki je v povišani pripravljenosti;
- starša, ki živi sam z otrokom, ki še ni dopolnil 15 let starosti;
- starša, ki neguje in varuje hudo bolnega otroka ali otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo v skladu s predpisi, ki urejajo družinske prejemke.

53.b člen (delo v izmenah)

(1) Pripadnik, ki opravlja delo, ki se šteje za delo v izmenah v skladu z Zakonom o obrambi, ima pravico do seznanitve z razporedom dela najmanj sedem dni vnaprej.

(2) Pripadniku se lahko razporeditev dela v izmeni izjemoma spremeni v časovnem obdobju sedem dni do 24 ur pred nastopom dela zaradi nepredvidenih dogodkov. V takem primeru se šteje, da gre za delo po posebnem razporedu. Če se razpored dela oziroma izmena spremeni v manj kot 24 urah pred nastopom dela, se tako delo šteje kot delo prek polnega delovnega časa.

(3) Delo, ki presega polni delovni čas v obdobju šestih mesecev, se šteje kot delo prek polnega delovnega časa.

53.c člen (odmera in izraba letnega dopusta pri delu v izmenah)

(1) Letni dopust se ob stalnem delu v 12-urnih izmenah preračuna tako, da se končno število dni letnega dopusta, določeno po kriterijih za odmero letnega dopusta v skladu z Zakonom o obrambi, pomnoži z osem in deli z 12, s čimer se dobi število izmen. Če število izračunanih dni dopusta v izmenah ni celo število, se najmanj polovica izmene zaokroži navzgor.

(2) Pri izrabi letnega dopusta se kot dan letnega dopusta šteje vsak delovni dan, ki je po razporeditvi dela v izmeni za posameznega pripadnika določen kot delovni dan. Nadomestilo za dan koriščenja letnega dopusta znaša toliko ur, kolikor znaša delavčeva delovna obveznost na ta dan.

53.č člen (delovni čas med stražo in varovanjem objektov ter drugih okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo)

(1) Delovni čas med stražo in varovanjem objektov ter drugih okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo, zaradi zagotavljanja stalne prisotnosti na določenem kraju traja neprekinjeno do največ štiri dni.

(2) Čas med opravljanjem naloge iz prejšnjega odstavka, ko vojaške osebe opravljajo delo, ne presega 12 ur na dan oziroma 12 ur in čas, potreben za prevzem in predajo nalog, razen ob izrednem

dogodku ali zaradi dokončanja začete naloge. Preostali čas, ko ne opravljajo dela, se šteje kot pripravljenost za delo na delovnem mestu.

(3) Vse ure med opravljanjem naloge iz prvega odstavka tega člena se štejejo v delovni čas. Vojaške osebe imajo pravico do prekinitve za odmor na kraju, na katerem se opravlja delo.

(4) Vojaški osebi je treba takoj po prenehanju opravljanja naloge iz prvega odstavka tega člena zagotoviti ustrezen nadomestni počitek, ki traja toliko zaporednih ur, za kolikor je bil počitek skrajšan.«.

8. člen

V 57. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Če vojaška oseba enostransko odpove pogodbo o zaposlitvi pred potekom roka, ko bi v skladu s pogodbo iz drugega odstavka tega člena še morala ostati v delovnem razmerju, lahko prenese obveznosti iz te pogodbe s sklenitvijo pogodbe o opravljanju vojaške službe v Slovenski vojski oziroma v rezervni sestavi Slovenske vojske za najmanj dvakratno obdobje časa, ko bi po pogodbi iz drugega odstavka tega člena še morala ostati v delovnem razmerju, oziroma najmanj za obdobje, ko je pogodbo o opravljanju vojaške službe v Slovenski vojski oziroma v rezervni sestavi Slovenske vojske še mogoče skleniti zaradi omejitve starosti, vendar ne manj kot za tri leta.«.

Dosedanja četrti in peti odstavek postaneta peti in šesti odstavek.

9. člen

V 58. členu se za sedmim odstavkom doda nov, osmi odstavek, ki se glasi:

»(8) Pripadniku za vsako uro bivanja v enoti ali zavodu oziroma na drugem določenem mestu pripada nadomestilo v višini 100 odstotkov urne postavke zadnje objavljene povprečne mesečne bruto plače v Republiki Sloveniji, ugotovljene po uradnih statističnih podatkih. Med odrejenim bivanjem pripadnik ni na voljo delodajalcu, ne opravlja svojih nalog ali dolžnosti, temveč se mu v tem času zagotavlja pravica do počitka. V tem času mora pripadnik spoštovati ukaze nadrejenih za zagotavljanje reda, discipline in varnosti oziroma pravil hišnega reda, ki veljajo v kraju oziroma na območju izvajanja nalog.«.

10. člen

V 64. členu se v drugem odstavku v prvem stavku za besedo »države« doda besedilo »oziroma v drugih primerih iz prvega odstavka 53.a člena tega zakona«, za besedo »bivanja« pa besedilo »oziroma naslednji dan, ko se končajo aktivnosti«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

11. člen

(sprememba 96. člena Zakona o obrambi)

V Zakonu o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) se v 96. členu v drugem odstavku 12. točka črta.

12. člen
(uskladitev predpisov)

(1) Vlada v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona z njim uskladi Pravila službe v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 84/09).

(2) Do ureditve v Zakonu o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) se določbe novih 53.b člena in 53.c člena zakona uporabljajo tudi za delavce na obrambnem področju.

(3) Do ureditve v Zakonu o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) se določbe novega 53.a člena zakona v delu, ki ureja operativno urjenje, smiselno uporabljajo tudi za delavce na obrambnem področju.

13. člen
(uporaba določbe glede pripravništva vojaških oseb)

Določba spremenjenega sedemnajstega odstavka 49. člena zakona se uporablja tudi za vojaške osebe, ki so pred uveljavitvijo tega zakona kot pripravniki začeli opravljati pripravništvo. V tem primeru se jim pripravništvo prekine z dnem uveljavitve tega zakona.

14. člen
(uporaba določbe glede nadomestila za bivanje)

Določba novega osmega odstavka 58. člena zakona se uporablja od 1. januarja 2025. Poračun in izplačilo nadomestila za bivanje, skupaj s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi, se za obdobje pred uveljavitvijo tega zakona izvede najpozneje v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

15. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV ČLENOV:

K 1. členu

V predlogu člena se pojasnjujejo pojmi, ki se določajo predvsem v povezavi z določanjem delovnega časa v novem 53.a členu tega zakona, in sicer operativno urjenje, vojaška operacija, izredni dogodek, začetno vojaško usposabljanje in bivanje v vojaški enoti ali zavodu oziroma na drugem določenem mestu. Prvi štirje pojmi so namreč posledica odločitve Sodišča Evropske unije v sodbi C-742/19, ki opredeljuje kriterije, skladno s katerimi se lahko posamezne dejavnosti, ki jih izvajajo oborožene sile, izključijo iz uporabe Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2003/88/ES z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih delovnega časa, ki se v uvodnem delu sklicuje na Direktivo Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav za varnost in zdravje delavcev pri delu.

Sodišče Evropske unije je v sodbi C-742/19 opredelilo kriterije, skladno s katerimi se lahko posamezne dejavnosti, ki jih izvajajo oborožene sile, izključijo iz uporabe navedene direktive, in sicer:

- kadar ta dejavnost poteka v okviru začetnega usposabljanja te osebe (posebej je omenjeno npr. obvezno služenje vojaškega roka), operativnega urjenja ali vojaške operacije v pravem pomenu besede;
- kadar pomeni tako posebno dejavnost, da zanjo sistem rotacije zaposlenih, ki bi omogočal zagotovitev spoštovanja zahtev direktive, ni primeren;
- kadar je glede na vse upoštevne okoliščine razvidno, da se ta dejavnost opravlja v okviru izrednih dogodkov, katerih resnost in obseg zahtevata sprejetje ukrepov, ki so nujni za zaščito življenja, zdravja in varnosti skupnosti ter katerih dobra izvedba bi bila ogrožena, če bi bilo treba upoštevati vsa pravila, določena z direktivo;
- kadar bi se uporaba direktive za tako dejavnost z naložitvijo dolžnosti zadevnim organom, da uvedejo sistem rotacije ali načrtovanja delovnega časa, lahko izvedla le v škodo dobre izvedbe vojaških operacij v pravem pomenu besede.

Operativno urjenje po tem zakonu je opravljanje nalog na vojaških vajah ali kolektivnih usposabljanjih, katerih namen je spoprijemanje s položaji, ki posnemajo razmere, v katerih potekajo vojaške operacije. Vojška operacija je opravljanje nalog v naslednjih situacijah: v izrednem in vojnem stanju, med izvrševanjem obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah oziroma z mednarodnimi pogodbami, v mednarodnih operacijah in na misijah ter zaradi obrambe države pred napadom. Izredni dogodek pomeni vsako situacijo, ki zahteva hitro vojaško ukrepanje zaradi zagotavljanja zaščite življenja, zdravja in varnosti ljudi ter premoženja, kot so na primer naravne in tehnološke nesreče, atentati ali hude nesreče, katerih resnost in obseg zahtevata sprejetje ukrepov, ki so nujni za zaščito življenja, zdravja in varnosti ter katerih izvršitev bi bila ogrožena, če bi bilo treba upoštevati vsa pravila, ki so določena z zakonodajo EU (Direktivo 2003/88/ES) iz v naš pravni red prenesena z zakonom, ki ureja delovna razmerja, pa tudi nesreče in krizne razmere v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Predlog zakona opredeljuje začetno vojaško usposabljanje, in sicer kot temeljno vojaško strokovno usposabljanje v skladu z desetim odstavkom 88. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20; v nadaljnjem besedilu: Zakon o obrambi ali ZObr) in vojaško strokovno usposabljanje v skladu s tretjim odstavkom 92. člena Zakona o obrambi, ki ga morajo opraviti vojaki, vojaški uslužbenci, podčastniki in častniki za samostojno opravljanje formacijskih dolžnosti. Za vojake je kot začetno usposabljanje predpisano temeljno vojaško strokovno usposabljanje, ki traja najmanj tri mesece, in dodatno še osnovno vojaško strokovno usposabljanje, za vojaške uslužbence temeljno vojaško strokovno usposabljanje, ki traja najmanj tri mesece, in osnovno usposabljanje za delo v vojski, za podčastnike šola za podčastnike in za častnike šola za častnike (88. oziroma 92. člen ZObr).

Bivanje v vojaški enoti ali zavodu oziroma na drugem določenem mestu je v predlogu člena pojasnjeno zaradi natančne vsebinske razmejitve z drugimi pogoji dela, predvsem s pripravljenostjo na delovnem mestu oziroma določenem kraju, kar je nujno tudi zaradi razlikovanja pri njunem vrednotenju, saj za pripadnika oba navedena pogoja dela pomenita različne obremenitve oziroma posege v njegovo zasebno življenje. Bivanje v vojaški enoti ali zavodu oziroma na drugem določenem mestu je poseben pogoj, ki ga lahko pripadniku odredi nadrejeni in se ne šteje v delovni čas, v tem času namreč pripadnik ni na voljo delodajalcu. Odredi se lahko ob večdnemnem, neprekinjenem opravljanju nalog, ki so vezane na določen kraj oziroma območje (glej tudi obrazložitev k 9. členu predloga tega zakona).

K 2. členu

Zakon, ki ureja zasebno varovanje, dopušča možnost, da med drugim tudi državni organi za lastne potrebe vzpostavijo in organizirajo zasebno varovanje. Zaradi pomanjkanja kadra v Slovenski vojski je treba iskati druge možnosti za varovanje objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo. Predpisi na področju zasebnega varovanja pod strogo določenimi pogoji dopuščajo možnost vključevanja civilnih oseb v sistem varovanja objektov. Uporaba civilnih oseb, zaposlenih v Slovenski vojski oziroma na ministrstvu, za varovanje objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo, omogoča dodatno prilagodljivost in učinkovitost pri zagotavljanju stalne ter neprekinjene naloge varovanja ljudi in premoženja ter učinkovitejše opravljanje drugih vojaških nalog. To je prispevek h krepitvi javne varnosti. Ta ukrep zagotavlja razbremenitev tistih vojaških oseb, ki te naloge opravljajo zdaj, vendar pa razmere v družbi in opravljanje temeljnih nalog vojaških oseb po 37. členu Zakona o obrambi zahtevajo določeno preusmeritev vojaških oseb v opravljanje temeljnih nalog. Določene objekte in okoliše, ki so posebnega pomena za obrambo, bodo kljub tej določbi še vedno varovale vojaške osebe. V reorganizacijo nalog varovanja so se vključile tudi druge vojske zavezniških držav Nata in Evropske unije. Tako se bodo lahko prednostno preusmerili v izvajanje ključnih dejavnosti, kot so usposabljanje za oboroženi boj in druge oblike vojaške obrambe.

K 3. členu

Spremembe tega člena so potrebne zaradi ukinitve opravljanja pripravništva za vojaške osebe. Zaradi posebnosti vojaškega dela imajo vojaške osebe drugačen način uvajanja v delo, ki je prilagojen posebnostim nalog in odgovornosti, ki jih opravljajo. Poklicno opravljanje vojaške službe in delo v Slovenski vojski ter z njim povezano strokovno usposabljanje, ki je potrebno za samostojno opravljanje dela na posameznih formacijskih dolžnostih, zahtevajo, da se obravnavana tematika za vojaške osebe v Slovenski vojski uredi glede na posebnosti delovanja Slovenske vojske. Uvajanje vojaških oseb v delo se ne glede na to, ali gre za njihovo prvo zaposlitev v Slovenski vojski ali ne, izvaja po programih vojaškega strokovnega izobraževanja in usposabljanja, ki so pogoj za poklicno delo v Slovenski vojski.

V primerjavi z javnim izobraževalnim sistemom, v katerem se pridobivajo splošno znanje in veščine, vojaške osebe potrebujejo posebno vojaško znanje in spretnosti, ki jih ni mogoče pridobiti v okviru običajnega izobraževalnega sistema. Zato se morajo vojaške osebe usposablјati v okviru predpisanega vojaškega izobraževanja, ki omogoča pridobitev teh pomembnih veščin, potrebnih za samostojno opravljanje nalog v vojaškem okolju.

Vojaške osebe morajo skladno z Zakonom o obrambi in Zakonom o službi v Slovenski vojski za samostojno opravljanje formacijskih dolžnosti opraviti začetno vojaško usposabljanje, ki vključuje čas temeljnega vojaškega strokovnega usposabljanja (v nadaljnjem besedilu: TVSU), ki traja tri mesece za vse kategorije vojaških oseb, kot so kandidati za vojaka, podčastnika, častnika in vojaškega uslužbenca. V nadaljevanju mora kandidat za vojaka opraviti še osnovno vojaško strokovno usposabljanje za vojaka, ki traja najmanj en teden, kandidat za podčastnika Šolo za podčastnike, ki traja šest mesecev, kandidat za častnike Šolo za častnike, ki traja najmanj 12 mesecev, in kandidat za vojaškega uslužbenca osnovno usposabljanje za delo v vojski, ki traja najmanj dva meseca.

Čeprav vojaške osebe še niso popolnoma usposobljene za samostojno opravljanje nalog, njihovo vključevanje v vojaški sistem izobraževanja in usposabljanja pomeni opravljanje temeljne zakonske naloge iz 37. člena ZObr – izvajanje vojaškega izobraževanja in usposabljanja za oboroženi boj in druge oblike vojaške obrambe. Že v začetni fazi predpisanega vojaškega izobraževanja in usposabljanja opravljajo naloge, ki prispevajo k operativni pripravljenosti Slovenske vojske. V tem času vojaške osebe ne opravljajo le nalog v okviru teoretičnega usposabljanja, temveč sodelujejo pri praktičnih dejavnostih, ki vključujejo preverjanje fizične pripravljenosti in vzdržljivosti v vseh vremenskih ter geografskih razmerah ter v različnih scenarijih, v katerih se preigravajo različne veščine, ki so pomembne za njihovo nadaljnjo vojaško usposobljenost. Ti scenariji vključujejo naloge, kot so preživetje v ekstremnih pogojih, izmikanje nasprotniku, izvajanje taktičnih premikov ipd. Gre za simulacijo razmer, ki so del vsakdana in temeljnih nalog vsake vojaške osebe. S takimi izobraževanji in usposabljanji, čeprav je v tem primeru to začetno usposabljanje, se krepi njihova sposobnost hitrega odzivanja in učinkovitega delovanja v zahtevnih razmerah, kar jim zagotavlja usposobljenost za naloge, ki jih bodo opravljali v prihodnosti. To je eden izmed pomembnih dejavnikov za operativno pripravljenost Slovenske vojske.

K 4. členu

Spremenjen naslov je posledica predhodnega člena in ukinitve pripravništva za vojaške osebe.

S spremembo tretjega odstavka tega člena se določa pravna podlaga za prevzem pogodbenih obveznosti štipendista, ki jih ima posameznik iz pogodbe o štipendiranju z drugim delodajalcem oziroma drugim štipenditorjem. Štipendist se zaveže, da bo po končanem šolanju pod pogoji iz tega zakona sklenil pogodbo o zaposlitvi v stalni sestavi vojske oziroma z ministrstvom sklenil pogodbo o službi v rezervni sestavi vojske. To je dodaten ukrep za pridobivanje novih kadrov in za izboljšanje kadrovske strukture Slovenske vojske. Tako se razširja možnost pridobivanja predvsem ozko specializiranega oziroma deficitarnega kadra za popolnjevanje stalne in tudi pogodbene rezervne sestave Slovenske vojske s štipendiranjem. Poleg dosedanjih možnosti štipendiranja se tako z novim četrtem odstavkom tega člena opredeljuje tudi pravna podlaga, ki omogoča, da ministrstvo lahko prevzame obveznosti iz pogodbe o štipendiranju, ki jo je imel štipendist z dotedanjim štipenditorjem, če se štipendist zaveže, da se bo po končanem šolanju zaposlil v Slovenski vojski oziroma bo sklenil pogodbo o službi v rezervni sestavi vojske. Ob sklenitvi nove pogodbe o štipendiranju ministrstvo štipendistu podeli štipendijo pod pogoji iz tega člena, pri čemer se k dobi štipendiranja, ki je osnova za zavezo štipendista, prišteje tudi čas štipendiranja iz prevzete pogodbene obveznosti. Ob že sklenjeni pogodbi o zaposlitvi po končanem štipendiranju se kot osnova za zavezo štipendista upoštevajo že njegove opravljene obveznosti iz prevzete pogodbe o štipendiranju, pri čemer mora štipendist skleniti pogodbo o zaposlitvi v stalni sestavi vojske za toliko časa, kolikor časa je prejemal mesečne štipendije, oziroma skleniti z ministrstvom pogodbo o službi v rezervni sestavi Slovenske vojske v skladu z drugim odstavkom tega člena, torej za najmanj pet let oziroma najmanj za čas štipendiranja. Višina štipendije za zaposlitev v Slovenski vojski je trenutno od 313 do 475 eurov za dijake in od 401 do 688 eurov za študente. Višina štipendije je odvisna od letnika vpisa in povprečne ocene. Glede na razpoložljive podatke je povprečna višina kadrovske štipendije za študente v Republiki Sloveniji od 300 do 400 eurov na mesec in je v povprečju višja kot državna ali Zoisova štipendija. Zaradi ohranjanja kritične mase kadrovske virov za nemoteno in neprekinjeno delovanje sistema notranje varnosti in osrednje civilne obveščevalno-varnostne službe (Resolucija o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 59/2019) je prevzem pogodbenih obveznosti po tem členu odvisen od sklenitve tripartitne pogodbe, ki jo med seboj sklenejo kandidat in oba organa.

K 5. členu

Izobražen in usposobljen kader, še posebej s kompetencami in izkušnjami, je danes ena izmed pomembnih konkurenčnih prednosti delodajalcev za doseganje pozitivnih poslovnih in ekonomskih učinkov. Glede na izzive trga dela se zato z novim 50.a členom določa pravna podlaga za morebiten prevzem pogodbenih obveznosti, ki jih ima posameznik po pogodbi o izobraževanju ali usposabljanju

z drugim delodajalcem, če kandidat za poklicno delo v Slovenski vojski sklene pogodbo o zaposlitvi oziroma kandidat sklene pogodbo za opravljanje vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske ter se zaveže pod pogoji tega zakona oziroma predpisov, ki urejajo opravljanje vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske. Vlaganje v izobraževanje in usposabljanje posameznika je tako za vsakega delodajalca nujno, strošek pa je odvisen od zahtevnosti in trajanja. Pri prevzemu pogodbenih obveznosti glede izobraževanja ali usposabljanja je treba imeti za cilj izboljšanje kadrovske strukture Slovenske vojske. Tak ukrep je nujen tudi zaradi pridobivanja kadra, saj se tako povečuje možnost pridobivanja specializiranega oziroma deficitarnega kadra ter posledično zagotavlja razvoj različnih strokovnih (funkcijskih) področij, kot so zdravstvo, informatika, inženiring ipd., ki so ključna za razvoj Slovenske vojske. Zaradi ohranjanja kritične mase kadrovske virov za nemoteno in neprekinjeno delovanje sistema notranje varnosti in osrednje civilne obveščevalno-varnostne službe (Resolucija o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije) je prevzem pogodbenih obveznosti po tem členu odvisen od sklenitve tripartitne pogodbe, ki jo med seboj sklenejo kandidat in oba organa.

K 6. členu

S spremenjenim prvim odstavkom tega člena se ureja delovni čas pripadnikov, ki so napoteni na opravljanje vojaške službe zunaj države v skupna ali druga poveljstva in enote ter v organe, predstavništva ali službe mednarodnih organizacij. Delovni čas pripadnikov je v takih primerih odvisen od organizacije in delovanja poveljstev, enot, organov predstavništva ali služb mednarodnih organizacij, v okviru katerih opravljajo vojaško službo zunaj države, in je zato lahko enakomerno oziroma neenakomerno razporejen. Skupno sodelovanje, povezovanje in delovanje pripadnikov glede na odrejeno rutino dela v mednarodnem okolju so zato pomembni pogoji za povezljivo ter učinkovito opravljanje nalog in izvajanje njihovega poslanstva.

Dosedanji šesti odstavek tega člena je bilo treba črtati, saj je vsebina o zagotavljanju dnevnega počitka v mednarodni operaciji oziroma na misiji na novo urejena v četrtem odstavku novega 53.a člena ZSSloV. Mednarodne operacije in misije so ena izmed tistih dejavnosti, kjer lahko uporabimo možnost, da jo izključimo iz uporabe Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2003/88/ES z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih delovnega časa (več o tem je pojasnjeno v obrazložitvi k 7. členu tega zakona). Delovni čas pripadnikov v mednarodni operaciji oziroma na misiji je odvisen od vrste, namena in obsega dela ter službenih potreb. Za ta delovni čas določbe predpisov in kolektivnih pogodb, ki urejajo pravico do odklopa, oskrbovalskega dopusta, očetovskega dopusta in starševskega dopusta, ki pripada očetom, ter časovne omejitve dnevne, tedenske ali mesečne delovne obveznosti, upoštevanje odmora, dnevnega ali tedenskega počitka in dela prek polnega delovnega časa, vključno s pridobitvijo soglasja za prerazporeditev delovnega časa, z odrejanjem dela prek polnega delovnega časa in opravljanjem nočnega dela zaradi varstva nekaterih kategorij delavcev v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ne veljajo. O razporeditvi delovnega časa odloča nadrejeni poveljnik bataljona, njemu enake ali višje enote oziroma poveljnik začasne skupine ali enote. V mednarodni operaciji in na misiji nadrejeni poveljnik odredi premor, da ohrani vzdržljivost in zagotovi nadaljnjo delovno sposobnost pripadnika v obsegu, kot to dopuščajo razmere in službene potrebe. Premor je nujen za zagotovitev varnosti in zdravlja pripadnika. Tedenski počitek pripadnikov v mednarodnih operacijah in na misijah pa je urejen v četrtem in petem odstavku veljavnega 53. člena ZSSloV.

K 7. členu (novi 53.a člen)

Za pripadnike Slovenske vojske je treba pri opravljanju nalog v povišani pripravljenosti, izrednem stanju, vojnem stanju, pri opravljanju začetnega vojaškega usposabljanja, na operativnem urjenju, v vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka drugače urediti določene pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, predvsem organizacijo delovnega časa, odmorov in počitkov, položaj varovanih oseb pa po splošnih predpisih. Enako velja tudi pri opravljanju nalog v okviru začetnega vojaškega usposabljanja, na operativnem urjenju, v vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka (v nadaljnjem

besedilu: posebne dejavnosti). Predlagana rešitev je skladna z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2003/88/ES z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih delovnega časa, ki se v uvodnem delu sklicuje na Direktivo Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav za varnost in zdravje delavcev pri delu ter upošteva ustrezno sodno prakso Sodišča Evropske unije in nacionalnih sodišč. Iz drugega odstavka 2. člena direktive izhaja, da se ta ne uporablja tam, kjer ji posebne značilnosti nekaterih posebnih dejavnosti javnih služb, kakršne so med drugim tudi oborožene sile, nasprotujejo. Tako odstopanje od uporabe direktive je med drugim dopustno, ko gre za opravljanje del in nalog doma ali v tujini, katerih resnost in obseg zahtevata sprejetje ukrepov, ki so nujni za zaščito življenja, zdravja in varnosti skupnosti ter katerih izvedba bi bila lahko ogrožena, če bi bilo treba upoštevati vsa pravila, ki so določena v direktivi.

Sodišče Evropske unije je v sodbi C-742/19 opredelilo kriterije, skladno s katerimi se lahko posamezne dejavnosti, ki jih izvajajo oborožene sile, izključijo iz uporabe navedene direktive, in sicer:

- kadar ta dejavnost poteka v okviru začetnega usposabljanja te osebe (posebej je omenjeno obvezno služenje vojaškega roka), operativnega urjenja ali vojaške operacije v pravem pomenu besede;
- kadar pomeni tako posebno dejavnost, da zanjo sistem rotacije zaposlenih, ki bi omogočal zagotovitev spoštovanja zahtev navedene direktive, ni primeren;
- kadar je glede na vse upoštevane okoliščine razvidno, da se ta dejavnost opravlja v okviru izrednih dogodkov, katerih resnost in obseg zahtevata sprejetje ukrepov, ki so nujni za zaščito življenja, zdravja in varnosti skupnosti ter katerih dobra izvedba bi bila ogrožena, če bi bilo treba upoštevati vsa pravila, določena z navedeno direktivo;
- kadar bi se uporaba navedene direktive za tako dejavnost z naložitvijo dolžnosti zadevnim organom, da uvedejo sistem rotacije ali načrtovanja delovnega časa, lahko izvedla le v škodo dobre izvedbe vojaških operacij v pravem pomenu besede.

Povišana pripravljenost v miru se v skladu z Zakonom o službi v Slovenski vojski uvede s pisnim ukazom načelnika Generalštaba Slovenske vojske, izredno ali vojno stanje pa razglasi Državni zbor Republike Slovenije. Skladno z 9. točko prvega odstavka 3. člena Zakona o službi je povišana pripravljenost nujno ali zahtevano stanje v poveljstvu, enoti ali zavodu v miru, med opravljanjem nalog Slovenske vojske zunaj države, med pripravljenostjo ali opravljanjem nalog kolektivne obrambe v skladu z načrti v okviru zavezništva ter v izrednem ali vojnem stanju. Povišana pripravljenost pomeni sposobnost, da poveljstvo, enota ali zavod v skladu z načrti uporabe organizirano in pravočasno začne izvajati ukazano delovanje, ne glede na razmere, kraj ali nasprotnika. Za povišano pripravljenost se šteje tudi čas po sprejemu odločitve, da se na opravljanje nalog napoti določena enota, ki je na razpolago za uporabo v skladu z načrti za kolektivno obrambo v okviru zavezništva oziroma v skladu z drugimi mednarodnimi pogodbami v obdobju šestih mesecev ali krajšem obdobju pred opravljanjem vojaške službe zunaj države. Povišana pripravljenost poveljstev, enot in zavodov kaže predvsem na njihovo večjo bojno pripravljenost in je najpomembnejša naloga Slovenske vojske.

Delovni čas v povišani pripravljenosti, izrednem stanju, vojnem stanju, pri opravljanju začetnega vojaškega usposabljanja, na operativnem urjenju, v vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka pomeni izjemo od delovnega časa, določenega v ZObr in ZDR-1. ZSSloV lahko ureja vprašanja, povezana z vojaško službo ali delom v Slovenski vojski, ki z Zakonom o obrambi niso urejena. S tem členom se ureja delovni čas v povišani pripravljenosti, izrednem in vojnem stanju, pri opravljanju začetnega vojaškega usposabljanja, na operativnem urjenju, v vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka. Delovni čas pripadnikov pri navedenih dejavnostih je lahko enakomerno ali neenakomerno razporejen ne glede na določbe predpisov in kolektivnih pogodb o pravici do odklopa, oskrbovalskega dopusta, očetovskega dopusta in starševskega dopusta, ki pripada očetom, ter o časovnih omejitvah dnevne, tedenske ali mesečne delovne obveznosti, odmora, dnevnega ali tedenskega počitka ter dela prek polnega delovnega časa. Gre za opravljanje del in nalog, katerih resnost in obseg zahtevata sprejetje ukrepov, ki so nujni za zaščito življenja, zdravja in varnosti skupnosti, tudi mednarodne, ter

katerih izvedba bi bila lahko ogrožena, če bi bilo treba upoštevati vsa pravila, ki so določena v zadevni direktivi. O razporeditvi delovnega časa med opravljanjem vojaške službe v povišani pripravljenosti, izrednem in vojnem stanju ter pri opravljanju vseh drugih dejavnosti iz tega člena odloča nadrejeni poveljnik bataljona, njemu enake ali višje enote oziroma poveljnik začasne skupine ali enote, ki je napotena izven države.

Predlagana ureditev iz 53.a člena je povezana tudi z namenom ureditve iz 64. člena ZSSloV, in sicer v povezavi z urejanjem posebnega položaja vojaške osebe oziroma njenih pravic med povišano pripravljenostjo, v izrednem in vojnem stanju. Če namreč vojaška oseba odpove pogodbo o zaposlitvi med povišano pripravljenostjo, opravljanjem vojaške službe zunaj države in med izrednim ali vojnim stanjem, je določeno, da odpovedni rok začne teči z dnem, ko preneha veljati povišana pripravljenost oziroma je odpravljeno stanje, ki se po tem zakonu šteje za povišano pripravljenost, oziroma, ko se oseba vrne v kraj bivanja, oziroma z dnem, ko je odpravljeno izredno ali vojno stanje. Navedeno odstopa od tega, kdaj začne odpovedni rok teči v običajni pripravljenosti Slovenske vojske. Zaradi pomena stanja povišane pripravljenosti, izrednega in vojnega stanja, pri opravljanju začetnega vojaškega usposabljanja, na operativnem urjenju, v vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka morajo veljati določene omejitve pravic delavcev, zato mora biti drugače od splošne zakonodaje urejen tudi delovni čas. Ob upoštevanju navedenega je treba med opravljanjem teh dejavnosti omejiti tudi pravice varovanih kategorij delavcev po splošnih predpisih. Tako se prepreči možnost, da bi se pripadniki Slovenske vojske izognili opravljanju vojaške službe v izrednem in vojnem stanju, pri opravljanju začetnega vojaškega usposabljanja, na operativnem urjenju, v vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka, ko je opravljanje vojaške službe povezano tudi z večjimi nevarnostmi oziroma tveganji. Delovni čas se lahko v teh primerih uredi drugače, kot velja po splošnih predpisih, prav tako tudi ne veljajo omejitve in prepovedi glede kraja opravljanja dela (208. člen ZDR-1) ter odrejanja delovnega časa, vključno s prerazporejanjem delovnega časa, odrejanjem dela prek polnega delovnega časa ter opravljanjem nočnega dela zaradi varstva različnih kategorij delavcev po splošnih predpisih.

Za ta čas določbe drugih zakonov, predpisov in kolektivnih pogodb, ki urejajo pravico do odklopa, oskrbovalskega dopusta, očetovskega dopusta in starševskega dopusta, ki pripada očetom, ter časovne omejitve dnevne, tedenske ali mesečne delovne obveznosti, upoštevanje odmora, dnevnega ali tedenskega počitka ter dela prek polnega delovnega časa, ne veljajo. Tako se lahko odredijo delo v prerazporejenem delovnem času, delo prek polnega delovnega časa in nočno delo ter opravljanje dela v drugem kraju (npr. napotitev na opravljanje vojaške službe zunaj države) za pripadnike, ki negujejo otroka do treh let starosti (prvi odstavek 185. člen ZDR-1) in starejše pripadnike (199. člen ZDR-1).

Nujnost izvzetja posameznih vojaških dejavnosti iz uporabe evropske direktive, ki ureja organizacijo delovnega časa (Direktiva 2003/88/ES), izhaja iz posebne narave dela v vojski, ki pogosto vključuje delo v nevarnih okoljih in podaljšanem delovnem času, ne glede na vremenske, terenske ali druge razmere. Ti dejavniki pomenijo visoko tveganje za poškodbe ali zdravstvene težave ter izpostavljenost različnim nevarnostim, kot so nesreče, vplivi okolja, dolgotrajne fizične in psihične obremenitve ipd. To lahko negativno vpliva na varnost in zdravje vojaških oseb Slovenske vojske. Eno izmed nadomestil zaradi nevarnosti in tveganja pri izvajanju vojaške dejavnosti je obvezno dodatno poklicno zavarovanje. V prvem odstavku 60. člena ZSSloV je določeno, da morajo vojaške osebe opravljati z ZObr in ZSSloV določene naloge, ki so povezane z večjo nevarnostjo za varnost, zdravje ali življenje in jih zaradi posebnih obremenitev ni mogoče opravljati po določeni starosti. Vojaške osebe, ki take naloge opravljajo, se skladno s 60. členom ZSSloV obvezno dodatno pokojninsko zavarujejo. Poklicno zavarovanje je zato ključno, saj vojaškim osebam zagotavlja primerno raven finančne oziroma socialne varnosti zaradi opravljanja tveganega vojaškega dela.

V drugem odstavku je urejen delovni čas v primerih iz prvega odstavka, razen v izrednem in vojnem stanju ter ob opravljanju začetnega vojaškega usposabljanja. Ta je lahko prerazporejen na 12 ur na

dan in 56 ur na teden. V tem primeru se upošteva poln delovni čas (8 ur na dan in 40 ur na teden) kot povprečna delovna obveznost v obdobju šestih mesecev. Če opravljeno delo v tako določenem delovnem času presega dnevno in tedensko delovno obveznost, se razlika šteje kot delo prek polnega delovnega časa. V izhodišču je tako določena 56-urna tedenska delovna obveznost, kolikor lahko traja neenakomerna oziroma začasna razporeditev delovnega časa, skladno z določilom 97.b člena ZObr. Hkrati pa je upoštevano tudi določilo četrtega odstavka 96. člena ZObr, da se opravljeno delo, večje od tedenske delovne obveznosti, šteje kot nadurno delo. Toda pri opravljanju dejavnosti po prvem odstavku tega člena, pri katerih ni mogoče načrtovati delovnega časa oziroma zagotavljati rotacije kadrov, ne more veljati tedenska oziroma mesečna ali letna omejitev nadurnega dela (o delovnem času v mednarodnih operacijah in na misijah v obrazložitvi k 6. in 7. (53.a) členu)).

V tretjem odstavku je določeno, da lahko poveljnik bataljona, njemu enake ali višje enote oziroma poveljnik začasne skupine ali enote pripadnikom v primeru iz prvega odstavka tega člena odredi pripravljenost za delo na določenem kraju oziroma bivanje.

V četrtem odstavku je zaradi zagotavljanja varnosti in zdravja pripadnikom zaradi opravljanja nalog iz prvega odstavka tega člena določena obveznost nadrejenega, da jim zagotovi premor, kot to dopuščajo razmere in službene potrebe, in sicer zaradi ohranitve njihove vzdržljivosti in nadaljnje delovne sposobnosti (regeneracija).

V petem in šestem odstavku je za delovanje v izrednem in vojnem stanju, med izvrševanjem obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah oziroma z mednarodnimi pogodbami, ter v mednarodnih operacijah in na misijah določeno, da se ne uporabljata drugi in tretji odstavek tega člena. Tako je upoštevano določilo četrtega odstavka 98.c člena ZObr, ki določa, da vlada določi plačo pripadnikov v izrednem in vojnem stanju brez dodatkov za posebne pogoje dela in da pripadniku za delo zunaj države pripada plača z dodatki po osnovah in merilih, ki jih predpiše vlada.

V sedmem odstavku je opredeljena višina nadomestila plače med opravljanjem začetnega vojaškega usposabljanja. To je povezano s predlogom novega tretjega odstavka 50. člena tega zakona (podrobneje je to pojasnjeno v obrazložitvi navedenega člena). Nadomestilo plače je v predlaganem členu določeno v višini 100 odstotkov osnove, ki je določena skladno z določilom 137. člena ZDR-1. Pripadniki med opravljanjem začetnega usposabljanja ne opravljajo dela, saj v tem času vojaki, vojaški uslužbenci, podčastniki in častniki opravljajo obvezno, z Zakonom o obrambi predpisano usposabljanje za samostojno opravljanje formacijskih dolžnosti. Skladno z določilom drugega odstavka 137. člena ZDR-1 mora delodajalec izplačati nadomestilo plače tudi ob odsotnosti z dela zaradi izobraževanja oziroma usposabljanja delavca. Ker je namen začetnega usposabljanja v spoznavanju delovanja Slovenske vojske v najtežjih razmerah in okoliščinah, kot bi veljale v izrednem in vojnem stanju oziroma predvsem pri obrambi države, je lahko delovni čas daljši kot sicer, ko bi se opravljalo le redno delo, in sicer je omejeno na največ 20 ur. To velja predvsem za tiste vrste dejavnosti na začetnem usposabljanju, ki se izvajajo v terenskih razmerah, ko se praktično preverjajo psihofizične sposobnosti vojaških oseb, njihove spretnosti, vzdržljivost in sposobnosti za opravljanje najzahtevnejših, tudi nevarnih nalog vojaške službe. Preostali čas (zunaj delovnega časa) vojaških oseb pri aktivnostih med začetnim usposabljanjem pa se šteje kot bivanje na določenem kraju, ki se ne šteje v delovni čas in je vrednoteno v višini 100 odstotkov urne postavke zadnje objavljene povprečne mesečne bruto plače v Republiki Sloveniji, ugotovljene po uradnih statističnih podatkih.

Izjeme od zapsanega so kategorije, ki jih predlog zakona posebej našteva v osmem odstavku, in primeri, ki imajo skladno z ZDR-1 absolutno zaščito, ter določene dodatne kategorije delavcev:

- če sta oba starša pripadnika Slovenske vojske in sta razporejena v poveljstvo ali enoto, ki je v povišani pripravljenosti oziroma opravlja naloge v izrednem in vojnem stanju, lahko eden izmed njiju med odrejeno povišano pripravljenostjo, v izrednem in vojnem stanju uveljavlja pravico zaradi vzgoje in varstva otroka, ki še ni dopolnil 15 let starosti;
- če je starš samohranilec, ki živi sam z otrokom, ki še ni dopolnil 15 let;

- če starš neguje in varuje hudo bolnega otroka ali otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, v skladu s predpisi, ki urejajo družinske prejemke.

K 7. členu (novi 53.b člen)

V tej določbi se urejajo posebnosti odrejanja dela pri izmenskem delu. Izmensko delo je urejeno v 97.b členu Zakona o obrambi. Za delo v izmenah se šteje delo, ki se izmenoma opravlja v dopoldanskem, popoldanskem in nočnem času. Za delo v izmenah se štejeta tudi delo v turnusu, ko se delo opravlja po razporedu 12 ur, sledi pa mu 24 ali 48 ur počitka, in delo po posebnem razporedu, ko se delo opravlja dopoldne, popoldne in ponoči, vendar ne v enakomernem zaporedju. Na podlagi splošnih predpisov mora predstojnik pred začetkom vsakega koledarskega leta določiti letni razpored delovnega časa (delovni koledar) in o tem obvestiti pripadnike in ustrezne sindikate pri ministrstvu. Ker pa v praksi prihaja do sprememb letnega razporeda (bolniški staleži, odpovedi pogodbe o zaposlitvi, upokojitve idr.), se mora pripadnik seznaniti o spremembi razporeda dela najmanj sedem dni vnaprej, da si lahko organizira svoj prosti čas in družinsko življenje. Ob nepredvidenih dogodkih je lahko ta čas krajši. Če se razpored dela spremeni v časovnem obdobju sedem dni do 24 ur pred nastopom dela zaradi nepredvidenih dogodkov, se tako delo šteje za delo po posebnem razporedu. Če se razpored dela spremeni v manj kot 24 urah pred nastopom dela zaradi nepredvidenih dogodkov, se tako delo šteje za delo prek polnega delovnega časa. Podobno ureditev pozna tudi Kolektivna pogodba za policiste (Uradni list RS, št. 41/12, 97/12, 41/14, 22/16 in 71/23) v četrtem odstavku 16. člena.

Delo, ki presega polni delovni čas referenčnega obdobja, torej šest mesecev, se upošteva kot delo prek polnega delovnega časa.

K 7. členu (novi 53.c člen)

Posebnosti opravljanja dela v izmenah kot stalni obliki dela imajo posledice tudi na odmero in izrabo letnega dopusta. Letni dopust se pri izmenskem delu preračuna tako, da se končno število dni letnega dopusta, določeno po kriterijih v 97g. členu Zakona o obrambi, pomnoži z osem in deli z dvanajst, s čimer se dobi število izmen. Z osem se pomnoži, ker so kriteriji za odmero dopusta prilagojeni na delovno obremenitev javnih uslužbencev na obrambnem področju, ki delo opravljajo osem ur. Tako dobimo urno postavko letnega dopusta. Ker pa je delovna obveznost v izmenskem delu 12-urna, ta zmnožek delimo z 12 in tako dobimo dejanske izmene. Če število izračunanih dni dopusta v izmenah ni celo število, se najmanj polovica izmene zaokroži navzgor. Tak preračun določitve in izrabe letnega dopusta je dovoljen na podlagi sodne prakse v sodbi VSRS VIII Ips 173/2013, z dne 14. 1. 2014.

Pri izrabi letnega dopusta se kot dan letnega dopusta šteje vsak delovni dan, ki je po razporeditvi dela v izmeni za posameznega pripadnika določen kot delovni dan. Na podlagi takega izračuna oziroma odmere ter izrabe letnega dopusta ne prihaja do diskriminacije pripadnikov, ki opravljajo delo na tak način, saj nadomestilo za dan koriščenja letnega dopusta znaša toliko ur, kolikor znaša delavčeva delovna obveznost na ta dan. Poleg tega se tako izenačuje dolžina dejanske odsotnosti z dela zaradi različno dolgih delovnih tednikov (glej Zakon o delovnih razmerjih s komentarjem, GV Založba, str. 909 in 917).

K 7. členu (novi 53.č člen)

Z novim 53.č členom zakona se ureja delovni čas med stražo in varovanjem objektov ter drugih okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo. Predlaga se skrajšanje obdobja neprekinjenega opravljanja straže, in sicer z dosedanjih sedem dni (97.č člen ZObr) na največ štiri dni, da bi se zagotovili večja varnost in boljša zaščita vojaških oseb, ki opravljajo te naloge. Vse ure opravljanja navedenih nalog se štejejo v delovni čas, pri čemer je dejansko opravljanje dela omejeno na največ 12 ur na dan. V to se šteje tudi čas, potreben za prevzem in predajo nalog, razen ob izrednem dogodku ali zaradi dokončanja začete naloge, kar se šteje kot delo prek polnega delovnega časa. Preostali čas, ko ne opravljajo dejanskega dela, pa se šteje kot pripravljenost za delo na delovnem

mestu. Vojaške osebe imajo med stražo in varovanjem objektov ter okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo, pravico do prekinitve za odmor na kraju, na katerem opravljajo delo. S predlogom se zaradi zagotavljanja varnosti in zdravja ureja tudi pravica vojaških oseb do nadomestnega počitka, ki traja toliko zaporednih ur, za kolikor je bil počitek skrajšan, in sicer takoj po prenehanju opravljanja nalog po tem členu. Ob upoštevanju tega bistvenega cilja mora biti vojaški osebi zagotovljen primeren čas za počitek. Ta mora biti ne le učinkovit, tako da se omogoči obnova moči po utrujenosti, ki je posledica dela, temveč tudi preventiven, da kar se da zmanjša nevarnost poslabšanja varnosti in zdravja, do česar lahko pride zaradi kopičenja delovnega časa brez potrebnega počitka. Med zagotavljanjem nadomestnega počitka vojaške osebe do svojega delodajalca niso zavezane z ničimer, kar bi jim onemogočalo, da se svobodno in neprekinjeno posvečajo svojim interesom, da se odpravijo učinki dela na njihovo varnost in zdravje. Torej mora nadomestni počitek neposredno slediti delovnemu času, ki naj bi ga nadomestil, da se prepreči utrujenost ali preobremenitev vojaških oseb zaradi kumuliranja zaporednih obdobji dela.

Sodišče Evropske unije je v sodbi C-428/09, *Union syndicale Solidaires Isère* z dne 14. 10. 2010, poudarilo, da zahteve iz člena 3 Direktive 2003/88/ES sestavljajo pravila prava socialne varnosti Evropske unije, ki so posebnega pomena in do katerih mora biti upravičen vsak delavec v smislu minimalnih zahtev, ki so potrebne za zagotavljanje njegove varnosti in zdravja (točka 36). Delavcu mora biti zagotovljen primeren čas za počitek, ki mora biti dejanski, tako da delavec lahko obnovi moči zaradi utrujenosti, ki je posledica dela, in tudi preventiven, tako da se čim bolj zmanjša nevarnost poslabšanja varnosti in zdravja delavcev, ki lahko nastane v daljšem obdobju brez počitka (točka 37). Za zagotovitev varnosti in učinkovite zaščite zdravja delavcev je praviloma torej treba predvideti redno izmenjavo delovnega časa in časa počitka (točka 51). Glede časa dodelitve enakovrednega nadomestnega počitka je Sodišče Evropske unije pojasnilo obveznost o dnevnem počitku, in navedlo, da mora dnevni počitek neposredno slediti delovnemu času, posledice katerega naj bi izničil, saj morajo biti ure počitka ne le zaporedne, ampak morajo tudi neposredno slediti delovnemu času. V skladu s tem velja, da je za zagotovitev učinkovite zaščite varnosti in zdravja delavcev praviloma treba predvideti redno izmenjavo delovnega časa in časa počitka.

K 8. členu

Z novim četrtem odstavkom tega člena se določa pravna podlaga za mogoč prenos pogodbenih obveznosti, ki jih ima pripadnik iz pogodbe o zaposlitvi oziroma pogodbe o izobraževanju, na pogodbeno opravljanje vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske oziroma če gre za nekdanjega pripadnika, se ta obveznost lahko prenese tudi ob njegovi ponovni zaposlitvi. To je dodaten ukrep, s katerim se bo omogočilo zadrževanje kadra in omejilo zmanjševanje kadrovske sestave Slovenske vojske. Pripadnikom, ki že imajo opravljeno temeljno in osnovno vojaško strokovno usposabljanje ter imajo tudi že ustrezno vojaško evidenčno dolžnost glede na formacijske potrebe enot Slovenske vojske, se pod določenimi pogoji omogoča prenos pogodbenih obveznosti iz delovnega razmerja na pogodbeno službo v rezervni sestavi vojske. Ustrezno usposobljene in izurjene pripadnike bi bilo dobro tudi po prenehanju zaposlitve zadržati v strukturi Slovenske vojske, in sicer kot pripadnike pogodbene rezerve ali kot pripadnike Slovenske vojske ob ponovni zaposlitvi. Prenos pogodbenih obveznosti je mogoč, če vojaška oseba sklene pogodbo o opravljanju vojaške službe najmanj za dvakrat toliko časa, kolikor bi po pogodbi o izobraževanju še morala ostati v delovnem razmerju, oziroma (velja le za pripadnika pogodbene rezerve) za obdobje, ko je pogodbo o opravljanju vojaške službe v rezervni sestavi še mogoče skleniti zaradi starostne omejitve, vendar ne manj kot za tri leta (vojaki do konca koledarskega leta, v katerem dopolnijo 60 let, podčastniki, častniki in vojaški uslužbenci do konca koledarskega leta, v katerem dopolnijo 65 let). Ob ponovni zaposlitvi nekdanjega pripadnika pa bi veljale zaveze, ki so že zdaj opredeljene v tretjem odstavku 57. člena veljavnega Zakona o službi.

K 9. členu

Skladno z Zakonom o obrambi kraj opravljanja dela ni bistvena sestavina pogodbe o zaposlitvi (deseti odstavek 92. člena), kar pomeni, da lokacija opravljanja dela v pogodbi o zaposlitvi ni določena ter da pripadniki Slovenske vojske redne naloge opravljajo tudi na terenu v drugih delih Republike Slovenije oziroma v tujini in ne le na lokaciji svoje matične enote. Ob tem morajo pripadniki Slovenske vojske zaradi potreb službe opravljati delo v posebnih pogojih dela (96. člen Zobr), med katerimi sta pripravljenost za delo (8. točka drugega odstavka 96. člena Zobr in 97.e člen Zobr) in bivanje v vojaški enoti ali zavodu oziroma na drugem določenem mestu (198.–201. točka Pravil službe v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 84/09; v nadaljnjem besedilu: Pravila službe v Slovenski vojski)). Bivanje v vojaški enoti ali zavodu oziroma na drugem določenem mestu je posebni pogoj, ki ga lahko pripadniku odredi nadrejeni in se ne šteje v delovni čas. Odredi se lahko ob večdnevem neprekinjenem opravljanju nalog, ki so vezane na določen kraj oziroma območje. Med odrejenim bivanjem pripadnik ne opravlja svojih nalog ali dolžnosti, temveč se mu v tem času zagotavlja pravica do počitka. Mora pa spoštovati ukaze nadrejenih za zagotavljanje reda, discipline in varnosti oziroma pravila hišnega reda, ki veljajo v kraju oziroma na območju opravljanja nalog. Iz sodbe Sodišča Evropske unije med drugim izhaja, da Direktiva 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa pojem delovni čas opredeljuje kot vsak čas, v katerem delavec dela, je na voljo delodajalcu in opravlja svoje naloge ali dolžnosti. Nasprotno pa čas počitka pomeni vsak čas, ki ni delovni čas. Sodišče je ugotovilo, da dejstvo, da je delavcu naloženo (pre)bivanje v nastanitvenem objektu v kraju, kjer je opravljal svoje delo, ker je bilo zaradi geografskih značilnosti kraja vsakodnevno vračanje domov nemogoče ali oteženo, in dejstvo, da je šlo za lokacijo, na kateri so bile možnosti za prostočasne dejavnosti zaradi geografskih značilnosti kraja omejene, ne vplivata na delovni čas. Kraj dela je del organizacijskih odločitev delodajalca. Možnost delavca, da se posveča prostočasnim dejavnostim, je lahko omejena, ne pa popolnoma izključena, kar je povsem združljivo s počitkom. Bistvena razlika v številu delovnega časa bi nastala, če bi imel delavec v tem istem obdobju (ko mu je odrejeno bivanje) zavezo, da ga lahko delodajalec tudi v tem času kadar koli uporabi za delo. V tem primeru bi se tak pogoj dela štel v delovni čas.

Ker pa bivanje, kot je opredeljeno s tem zakonom, ne vključuje zaveze, da bi moral pripadnik (po ukazu nadrejenega) opraviti ali nadaljevati delo, temveč se lahko v tem času posveča prostočasnim dejavnostim, glede na možnosti na kraju samem, ki ga ne sme zapuščati, pripadnik v tem času (med bivanjem) ni na voljo delodajalcu in ne opravlja dela, temveč je to čas njegovega počitka, ki se zato ne šteje v delovni čas (podobna stališča lahko zasledimo tudi v sodni praksi slovenskih sodišč, na primer Pdp 480/2023).

Ne glede na navedeni posebni delovni pogoj bivanje omejuje zasebno življenje pripadnika Slovenske vojske, saj bivanje v vojaški enoti ali zavodu oziroma na drugem določenem kraju pomeni, da preživlja del svojega časa zunaj običajnega življenjskega okolja, kar lahko vpliva na njegovo osebno in družinsko življenje. Ta omejitev je potrebna zaradi narave dela v vojski, saj se naloge opravljajo doma in v tujini, navadno na oddaljenem in težko dostopnem terenu, v daljšem časovnem obdobju (stalno in neprekinjeno). Opraviti jih je treba v določenem času in so vezane na določen kraj oziroma na določeno območje. Te naloge so vaje in usposabljanja, zagotavljanje podpore države gostiteljice, naloge na področju civilno-vojaškega sodelovanja in celostne skrbi, kot so večdnevni vojaški tabori ipd. Zaradi navedenega se pripadnikom za čas bivanja v vojaški enoti ali zavodu oziroma na drugem določenem mestu priznava nadomestilo v višini 100 odstotkov urne postavke zadnje objavljene povprečne mesečne bruto plače v Republiki Sloveniji, ugotovljene po uradnih statističnih podatkih. To jim pripada zaradi prilagoditev in sprememb, ki so povezane z bivanjem na drugi odrejeni lokaciji, ki je oddaljena od njihovega zasebnega oziroma družinskega okolja.

K 10. členu

64. člen ZSSloV ureja učinkovanje odpovednega roka vojaških oseb med povišano pripravljenostjo, opravljanjem vojaške službe zunaj države in med izrednim ali vojnim stanjem, in sicer določa, da kadar vojaška oseba odpove pogodbo o zaposlitvi med povišano pripravljenostjo, odpovedni rok začne teči z dnem, ko preneha veljati povišana pripravljenost oziroma je odpravljeno stanje, ki se po tem zakonu šteje za povišano pripravljenost. Če vojaška oseba odpove pogodbo o zaposlitvi med opravljanjem vojaške službe zunaj države, odpovedni rok začne teči z dnem, ko se vojaška oseba

vrne v kraj bivanja. Če vojaška oseba odpove pogodbo o zaposlitvi med izrednim ali vojnim stanjem, odpovedni rok začne teči z dnem, ko je izredno ali vojno stanje odpravljeno.

S predlagano dopolnitvijo prvega stavka drugega odstavka tega člena se navedeno upošteva tudi v drugih primerih odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz prvega odstavka 53.a člena tega zakona. V navedenih primerih začne odpoved pogodbe o zaposlitvi učinkovati naslednji dan po prenehanju opravljanja takih nalog. Tako se zagotovi kontinuiteta izvajanja posebnih (ključnih) dejavnosti Slovenske vojske, za katere lahko uredimo odstopanja od uporabe evropske direktive, ki ureja organizacijo delovnega časa.

K 11. členu

V drugem odstavku 96. člena Zakona o obrambi je navedeno, da se za posebne delovne pogoje štejeta delo v delovnem času, ki je za delavce manj ugoden, in delo v manj ugodnih delovnih pogojih ali z dodatnimi pogoji. V 12. točki tega odstavka je kot posebni delovni pogoj določeno tudi bivanje v vojaški enoti ali zavodu oziroma na drugem določenem mestu. Niti v 96. členu ZObr niti v katerem koli drugem delu tega zakona pa bivanje kot posebni pogoj dela ni pojasnjeno oziroma definirano. Tako ni jasno, kakšne zaveze nalaga pripadnikom, kakšne so omejitve ipd. Taka pomensko odprta in nedoločna pravna norma zmanjšuje pravno varnost in predvidljivost pravnih situacij. Nejasnosti glede pravic in obveznosti posameznikov (pripadnikov) v razmerju do delodajalca lahko vodijo do različnih interpretacij, neenake prakse in morebitnih pravnih sporov. Da bi se temu izognili, ta zakon prvič do zdaj jasno določa bivanje kot posebni delovni pogoj (glej obrazložitev k 1. in 9. členu tega zakona), s čimer se zagotavlja enotna, predvidljiva in pravična obravnava pripadnikov pri opravljanju vojaške službe. Zato je treba črtati 12. točko drugega odstavka 96. člena Zakona o obrambi. Ker pri tem ne gre za vsebino, za katero 124. člen Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, s spremembami in dopolnitvami) določa, da se sprejema s kvalificirano večino (vrsta, obseg in organizacija obrambne nedotakljivosti in celovitosti državnega ozemlja), je tak poseg v Zakon o obrambi pravno dopusten (v podobnem primeru se je opredelilo že Ustavno sodišče Republike Slovenije – glej Odločbo, št. U-I-244/08-14 z dne 21. 1. 2010).

K 12. členu

V predlogu prvega odstavka tega člena je določeno, da mora vlada najpozneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona z njim uskladiti Pravila službe v Slovenski vojski. V skladu s 60. členom Zakona o obrambi vlada podrobneje uredi odnose v vojaški službi, red in notranjo službo, pristojnosti ter postopek za uveljavljanje disciplinske in odškodninske odgovornosti, za izrekanje varstvenih ukrepov ter druga vprašanja vojaške službe. To je vlada do zdaj urejala s Pravili službe v Slovenski vojski, ki med drugim v poglavju o delu in notranji službi določajo tudi delovni čas pripadnikov Slovenske vojske v miru, ob povišani pripravljenosti ter med opravljanjem nalog v drugi državi. Glede na sprejem novega zakona, ki v jedru (za delovanje v izrednem in vojnem stanju, ob povišani pripravljenosti, pri opravljanju začetnega vojaškega usposabljanja, na operativnem urjenju, v vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka – glej obrazložitev k 7. členu) ureja odstopanja od uporabe Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2003/88/ES z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih delovnega časa glede delovnega časa in nekaterih drugih pravic iz delovnega razmerja, dodatno pa uvaja tudi možnost internega varovanja objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo, je treba omenjena pravila ustrezno uskladiti z novo zakonodajo, da bosta zagotovljena pravna skladnost in učinkovito delovanje Slovenske vojske v vseh varnostnih razmerah.

V drugem in tretjem odstavku je določeno, da se do ureditve v Zakonu o obrambi določbe 53.a, 53.b in 53.c člena tega zakona uporabljajo tudi za delavce na obrambnem področju. Drugi in tretji odstavek tega zakona v prehodnem obdobju, torej do ureditve te vsebine v Zakonu o obrambi, izenačujeta delovnopravni položaj delavcev na obrambnem področju (pripadnikov Slovenske vojske in vseh drugih delavcev na obrambnem področju), ki opravljajo delo v izmenah, in sicer glede roka za seznanitev z razporedom dela, posebnega razporeda, dela prek polnega delovnega časa, odmere in

izrabe letnega dopusta, delovnega časa ter obračuna opravljenega dela na operativnem urjenju. Določilo 96. člena Zakona o obrambi med drugim nalaga obveznost (vsem) delavcem na obrambnem področju (pripadnikom Slovenske vojske in drugim delavcem), da morajo po odločitvi nadrejenega zaradi potreb službe opravljati delo v posebnih delovnih pogojih, in sicer tudi izmensko delo, delo v neenakomernem delovnem času, nočno delo, delo prek polnega delovnega časa ipd. Izenačitev njihovega položaja že v prehodnem obdobju je nujna zaradi zagotavljanja enakega varstva pravic vseh zaposlenih, ne glede na to, ali gre za civilne osebe ali pripadnike Slovenske vojske, saj v navedenih situacijah opravljajo delo v primerljivih pogojih in okoliščinah. Tako se preprečujejo pravne nejasnosti ali praznine in omogoča dosledno izvajanje delovnopravne zakonodaje, na primer plačilo za delo – 44. člen ZDR-1, varne delovne razmere – 45. člen ZDR-1 ipd.

K 13. členu

Določba novega sedemnajstega odstavka 49. člena tega zakona o neopravljanju pripravništva se uporablja tudi za vojaške osebe, ki so pred uveljavitvijo tega zakona že začele opravljati pripravništvo. V tem primeru se jim pripravništvo prekine z dnem uveljavitve tega zakona. Taka rešitev je nujna, ker ima za cilj enako obravnavo vseh pripadnikov in zagotavlja, da bodo vojaške osebe v enakih situacijah (opravljanje predpisanega začetnega vojaškega usposabljanja) enako obravnavane, ne glede na to, ali so prvič sklenile pogodbo o zaposlitvi pred uveljavitvijo tega zakona ali po njej. V nasprotnem primeru bi se lahko zgodilo, da bi imeli za dve isti situaciji (opravljanje predpisanega začetnega vojaškega usposabljanja pred uveljavitvijo tega zakona ali po njej) dve različni delovnopravni obravnavi vojaških oseb in s tem povezanih pravic iz dela. Taka razlika v obravnavi vojaških oseb bi bila v nasprotju s temeljnimi načeli pravne varnosti, ki zagotavlja enakopravnost in poštenost (pravičnost) pri obravnavi posameznikov (vojaških oseb) v enakih oziroma podobnih situacijah. Prehodna določba tako preprečuje diskriminatorne posledice in omogoča, da se vse vojaške osebe enako obravnavajo.

K 14. členu

Nov plačni sistem, ki je začel veljati 1. januarja 2025, ureja razmerja med plačami javnih uslužbencev, direktorjev in funkcionarjev ter odpravlja nesorazmerja in neskladja v osnovnih plačah med poklicnimi skupinami in znotraj njih. V določilu 96. člena Zobr so za delavce na obrambnem področju opredeljeni posebni pogoji dela, ki pomenijo delo v delovnem času, ki je za delavce manj ugoden, in delo v manj ugodnih delovnih pogojih ali z dodatnimi obremenitvami. Med njimi je določen tudi pogoj bivanja v vojaški enoti ali zavodu oziroma na drugem določenem mestu. Ta pogoj dela do zdaj še ni bil vrednoten, pomeni pa poseg v zasebno življenje delavca. Ker novi plačni sistem uveljavlja načelo pravičnega plačila za opravljeno delo oziroma pogoje, ki jih v povezavi z opravljanjem dela postavlja delodajalec, je treba s tem v povezavi tudi veljavnost oziroma uporabo novega dodatka za bivanje, ki ga uvaja predlagana sprememba tega člena, vezati na dan učinkovanja novega plačnega sistema, torej od 1. januarja 2025 naprej. Tako se prepreči neenakopravna obravnavo pripadnikov in se jim posledično zagotavlja pravna varnost. Izplačilo se izvede najpozneje v roku treh mesecev.

Predlog 14. člena (izplačilo dodatka za bivanje za nazaj, od 1. januarja 2025 naprej) se opira na javno korist in tudi ne posega v pridobljene pravice. V izrazito javno korist je preprečiti dodatne in nepotrebne finančne posledice, ki bodo za državo nastale zaradi morebitnih vloženih tožb pripadnikov za plačilo bivanja v enoti, zavodu ali na določenem kraju, ki je posebni pogoj dela po 96. členu Zobr. Ta oblika dela se skladno z Zobr lahko odredi ob večdnevem in neprekinjenem terenskem delu, kot so vaje in usposabljanja. Do zdaj ta posebni pogoj dela po zakonu ni bil nikoli vrednoten, čeprav je to poseg v delavčevo zasebno življenje – med odrejenim bivanjem pripadnik ne sme zapuščati odrejenega kraja in se ne sme vračati v svoj kraj bivanja. Z uveljavitvijo novega plačnega sistema v javnem sektorju 1. januarja 2025 je bil med drugim vzpostavljen nov pravni režim pripravljenosti za delo, ki se zdaj brez izjeme šteje v delovni čas. Pripravljenost je zdaj plačana v višini 100 odstotkov urne postavke osnovne plače. To je po eni strani pripeljalo do nove ugodnejše pravice, po drugi strani pa močno zamajalo ohranjanje temelja za nevrednotenje zakonskega posebnega pogoja – bivanje,

ki enako kot pripravljenost pomeni poseg v delavčevo zasebno življenje, vendar v nekoliko milejši obliki. Dodatno pa se je zaradi novega razumevanja pripravljenosti za delo, ki se po novem plačnem sistemu zdaj šteje v delovni čas, in predvsem zaradi preprečitve preseganja dnevne, tedenske in mesečne omejitve delovnega časa, od 1. januarja 2025 zaradi službenih potreb med izvajanjem večdnevnega terenskega dela, bolj kot v preteklih letih odrejalo bivanje v enoti, zavodu ali na določenem kraju. Pojavljajo se že prvi tožbeni zahtevki za plačilo odrejenega bivanja od 1. januarja 2025, zato je strah pred finančnimi posledicami, ki bi lahko nastale za državo, utemeljen.

Predlagana veljavnost dodatka za bivanje za nazaj je v javnem interesu, saj ustrezno in pravično rešuje sodne spore ter v razmerju do pripadnikov tudi dolgove zaradi odrejenega bivanja od 1. januarja 2025 do uveljavitve tega zakona. Dodatno se tako preprečuje predvsem vlaganje množičnih tožb, kar bi povečalo administrativno in kadrovsko breme, vključno z obremenitvijo sodišč. S predlagano rešitvijo uresničujemo načelo gospodarnega ravnanja, saj tako preprečimo dodatne in nepotrebne finančne posledice, ki bi za državo lahko nastale pri reševanju tožbenih zahtevkov (sodni stroški). Predlog zagotavlja pravico do poštenega plačila, torej enako in pravično vrednotenje opravljenega dela. Je tudi v izrazito javno korist, saj izboljšuje zaupanje v ustanove oziroma državo. S predlogom vrednotenja dodatka za bivanje za nazaj se ne bodo le izboljšale pravice delavcev (pripadnikov), temveč se bo krepilo predvsem njihovo zavedanje, da se njihove pravice iz dela spoštujejo, država pa tako deluje transparentno in odgovorno. Predlog tudi v ničemer ne posega v pridobljene pravice, prav nasprotno, prvič do zdaj se vrednoti opisani pogoj dela, ki posega v delavčevo zasebno življenje.

K 15. členu

Določa se splošni rok za začetek veljavnosti zakona.

10. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o službi v Slovenski vojski

3. člen (pomen pojmov)

- (1) V tem zakonu uporabljeni pojmi imajo naslednji pomen:
1. Pripadnik ali pripadnica Slovenske vojske (v nadaljnjem besedilu: pripadnik) je vojaška ali civilna oseba, ki ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za opravljanje vojaške službe oziroma delo v Slovenski vojski, ter vojaška ali civilna oseba, ki se je zaposlila v vojski pred 14. januarjem 1995, vključno s pripadnikom rezervne sestave, kadar je vpoklican v vojaško službo.
 2. Vojška oseba je oseba, ki kot vojak ali vojakinja (v nadaljnjem besedilu: vojak), podčastnik ali podčastnica (v nadaljnjem besedilu: podčastnik), častnik ali častnica (v nadaljnjem besedilu: častnik) ter vojaški uslužbenec ali vojaška uslužbenka (v nadaljnjem besedilu: vojaški uslužbenec) poklicno opravlja vojaško službo ter vojak med služenjem vojaškega roka oziroma pripadnik rezervne sestave, kadar je vpoklican v vojaško službo.
 3. Civilna oseba je oseba, ki poklicno opravlja strokovno tehnične in druge naloge v Slovenski vojski, za katere niso potrebna vojaška strokovna znanja in vojaška izobrazba.
 4. Formacijska dolžnost je določena funkcionalna dolžnost v formaciji poveljstva, enote ali zavoda s predpisanimi kadrovskimi in drugimi pogoji za njeno opravljanje.
 5. Službena pot je z zakonom in Pravili službe v Slovenski vojski (v nadaljnjem besedilu: pravila službe) urejen postopek, po katerem pripadnik posreduje nadrejenim svoje prošnje, predloge in zahteve ter ugovarja sprejetim odločitvam v zvezi z njegovim položajem, nalogami in drugimi vprašanji v zvezi z vojaško službo.
 6. Razporeditev vojaške osebe je postopek, določen z Zakonom o obrambi, za kadrovsko popolnjevanje formacij, ki obsega imenovanje vojaške osebe za določen ali za nedoločen čas na formacijsko dolžnost z aktom vodenja ali poveljevanja in izdajo odločbe ali drugega akta, s katerim se uredijo delovno-pravne posledice imenovanja.
 7. Nadrejena ali nadrejeni (v nadaljnjem besedilu: nadrejeni) je tista vojaška oseba, ki ima pristojnost poveljevanja.
 8. Podrejena ali podrejeni (v nadaljnjem besedilu: podrejeni) je tista vojaška oseba, ki je dolžna izvrševati prejeta povelja.
 9. Povišana pripravljenost je potrebno ali zahtevano stanje v poveljstvu, enoti ali zavodu v miru, med izvajanjem nalog Slovenske vojske zunaj države, med pripravljenostjo ali izvajanjem nalog kolektivne obrambe v skladu z načrti v okviru zavezništva ter v izrednem ali vojnem stanju, ki izraža sposobnost, da poveljstvo, enota ali zavod v skladu z načrti uporabe organizirano in pravočasno začne izvajati zaukazano delovanje, ne glede na razmere, kraj ali nasprotnika. Za povišano pripravljenost se šteje tudi čas po sprejemu odločitve, da se napoti na izvrševanje nalog določena enota, ki je dana na razpolago za uporabo v skladu z načrti za kolektivno obrambo v okviru zavezništva oziroma v skladu z drugimi mednarodnimi pogodbami, v obdobju šestih mesecev ali krajšem obdobju pred opravljanjem vojaške službe izven države. Povišana pripravljenost v miru se uvede s pisnim ukazom načelnika ali načelnice Generalštaba Slovenske vojske (v nadaljnjem besedilu: načelnik generalštaba). Povišana pripravljenost poveljstev, enot in zavodov izraža zlasti njihovo večjo bojno pripravljenost in se šteje za najpomembnejšo nalogo Slovenske vojske.
 10. Zavezništvo je celota organizacijskih, funkcionalnih, tehničnih in drugih odnosov ter dejavnosti med podpisnicami Severnoatlantske pogodbe.
- (2) V tem zakonu uporabljeni pojmi vojaška obramba, stalna sestava, rezervna sestava, vojaška služba, vojak, podčastnik, častnik, vojaški uslužbenec, vojaška disciplina, formacija, imenovanje, razporeditev na drugo formacijsko dolžnost, pravila službe, akti vodenja in poveljevanja, izredno ali vojno stanje in drugi, imajo enak pomen kot v Zakonu o obrambi.

49. člen (pogoji za poklicno delo v vojski)

(1) Za sklenitev, trajanje in odpoved pogodbe o zaposlitvi vojaških oseb, ki poklicno opravljajo delo v Slovenski vojski, pogoje, pravice in obveznosti določata Zakon o obrambi in ta zakon.

(2) Kdor želi poklicno opravljati vojaško službo, mora izpolnjevati posebne pogoje, določene z Zakonom o obrambi.

(3) Pogoje iz prejšnjega odstavka, razen odsluženega vojaškega roka in predpisane gornje starostne meje 25 oziroma 30 let, mora izpolnjevati tudi tisti, ki želi kot civilna oseba poklicno delati v vojski. Pri zaposlitvi civilne osebe se telesna in duševna sposobnost ugotavlja glede na vrsto dela, ki ga bo civilna oseba opravljala v vojski.

(4) Civilna oseba lahko sklene pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas pod pogoji iz prejšnjega odstavka.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko v formaciji določi, da se za opravljanje določenih formacijskih dolžnosti sklene pogodba o zaposlitvi s civilnimi osebami za določen čas do desetih let, ki se lahko nato podaljšuje, praviloma za enako časovno obdobje.

(6) Ustrezna izobrazba za vojaka petega kariernega razreda je najmanj srednja poklicna izobrazba. Vojak s srednjo poklicno izobrazbo lahko po opravljenem osnovnem vojaškem usposabljanju opravlja tudi naloge na formacijskih dolžnostih vojaka, za katere se zahteva srednja splošna ali srednja strokovna izobrazba.

(7) Ustrezna izobrazba za podčastnike petega kariernega razreda je najmanj srednja splošna ali srednja strokovna izobrazba, za podčastnike četrtega kariernega razreda najmanj višja strokovna izobrazba, za podčastnike tretjega in drugega kariernega razreda pa najmanj izobrazba, pridobljena po študijskem programu prve stopnje, oziroma izobrazba, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih prve stopnje, v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij (7. raven).

(8) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko za podčastnike tretjega in drugega kariernega razreda določi kot pogoj najmanj višja izobrazba, pridobljena v sistemu visokošolskega izobraževanja po višješolskih programih, sprejetih pred 1. januarjem 1994, ki je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 6. raven, in ustrezno število let delovnih izkušenj, za kar kriterije natančneje določi vlada.

(9) Ustrezna izobrazba za častnike do čina podpolkovnik je najmanj izobrazba, pridobljena po študijskem programu prve stopnje, oziroma izobrazba, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih prve stopnje, v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij (7. raven).

(10) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko za častnike do čina podpolkovnik določi kot pogoj najmanj višja izobrazba, pridobljena v sistemu visokošolskega izobraževanja po višješolskih programih, sprejetih pred 1. januarjem 1994, ki je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 6. raven, in ustrezno število let delovnih izkušenj, za kar kriterije natančneje določi vlada.

(11) Ustrezna izobrazba za častnike od čina polkovnik in višje je najmanj izobrazba, pridobljena po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazba, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij (8. raven).

(12) Ustrezna izobrazba za nižje vojaške uslužbence I. razreda je najmanj srednja poklicna izobrazba, za vojaške uslužbence od II. do V. razreda najmanj srednja splošna ali srednja strokovna izobrazba in za vojaške uslužbence od VI. do VIII. razreda najmanj višja strokovna izobrazba oziroma 6. raven, v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij.

(13) Ustrezna izobrazba za višje vojaške uslužbence od IX. do XIII. razreda je najmanj izobrazba, pridobljena po študijskem programu prve stopnje, oziroma izobrazba, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih prve stopnje, v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij (7. raven).

(14) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko za višje vojaške uslužbenke od IX. do XIII. razreda določi kot pogoj najmanj višja izobrazba, pridobljena v sistemu visokošolskega izobraževanja po višješolskih programih, sprejetih pred 1. januarjem 1994, ki je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrožje kvalifikacij, uvrščena na 6. raven, in ustrezno število let delovnih izkušenj, za kar kriterije natančneje določi vlada.

(15) Ustrezna izobrazba za višje vojaške uslužbenke XIV. in XV. razreda je najmanj izobrazba, pridobljena po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazba, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrožje kvalifikacij (8. raven).

(16) Kandidatu, ki je uspešno opravil katero izmed oblik vojaškega izobraževanja in usposabljanja oziroma posamezno fazo v skladu z drugimi ali prejšnjimi programi oziroma dotedanjimi predpisi ali odslužil vojaški rok, se prizna primerljiva oblika ali dokončana faza vojaškega izobraževanja in usposabljanja. Za priznanje vojaškega izobraževanja in usposabljanja se lahko predhodno odredi opravljanje manjkajočih vsebin, skladno s programom. Kriterije in postopek ugotavljanja primerljivosti predpiše minister.

(17) Kandidatu, ki sklene pogodbo o zaposlitvi za poklicno opravljanje vojaške službe, se v pripravniško dobo šteje tudi čas stažiranja v vojaških enotah med šolanjem oziroma študijem.

(18) Vojaške osebe ne morejo samostojno opravljati formacijskih dolžnosti, dokler ne opravijo predpisanega vojaškega izobraževanja in usposabljanja v skladu z Zakonom o obrambi.

(19) Vlada lahko na predlog ministra določi, da se vojaškim osebam ob prvi sklenitvi pogodbe o zaposlitvi za najmanj pet let in po vsakem končanem letu opravljanja vojaške službe v času sklenjene pogodbe o zaposlitvi ali za popolnitev začasne enote oziroma druge sestave, zlasti za opravljanje vojaške službe zunaj države, izplača posebna denarna nagrada, ki se lahko izplača v več delih.

50. člen

(štipendisti, pripravniki in vojaško usposabljanje)

(1) Štipendist ali štipendistka (v nadaljnjem besedilu: štipendist) po končanem šolanju sklene pogodbo o zaposlitvi v stalni sestavi vojske v skladu z Zakonom o obrambi za določen čas, vendar ne krajši kot je čas štipendiranja.

(2) Ministrstvo lahko razpiše in podeli štipendije tudi za pogodbeno službo v rezervni sestavi vojske. Štipendist mora po končanem šolanju skleniti z ministrstvom pogodbo o službi v rezervni sestavi vojske. Pogodba o službi v rezervni sestavi vojske se sklene za najmanj pet let oziroma najmanj za čas štipendiranja.

(3) Štipendist, ki po končanem šolanju sklene pogodbo o zaposlitvi v stalni sestavi vojske kot podčastnik, častnik, vojaški uslužbenec ali civilna oseba oziroma drug pripravnik, ima v času pripravništva plačo v višini 90% plače s pripadajočimi dodatki za formacijsko dolžnost, za katero opravlja pripravništvo. Štipendist, ki se zaposli v stalni sestavi vojske kot vojak, se zaposli kot kandidat za vojaka in ne opravlja pripravništva.

(4) Štipendist, ki po svoji volji pogodbo o zaposlitvi v stalni sestavi oziroma pogodbo o službi v rezervni sestavi, odpove pred iztekom roka, določenega v pogodbi, mora vrniti sorazmeren del prejemkov, prejetih med šolanjem oziroma stroškov šolanja, ki jih je pokrilo ministrstvo glede na čas opravljanja vojaške službe v stalni oziroma rezervni sestavi. Štipendist, ki pogodbo o zaposlitvi oziroma pogodbo o službi v rezervni sestavi ne sklene, mora vrniti celoten znesek prejemkov, prejetih med šolanjem oziroma stroškov šolanja, ki jih je pokrilo ministrstvo.

(5) Štipendisti in druge osebe, ki se prostovoljno usposabljaajo za vojaško obrambo ali druge obrambne naloge oziroma sodelujejo v drugih programih vojaškega ali obrambnega usposabljanja ali dejavnostih, ki jih organizira ministrstvo, imajo med usposabljanjem pravico nositi uniformo, oznako

pripadnosti Slovenski vojski in se usposabljaati za uporabo vojaške oborožitve in opreme v skladu s predpisi.

(6) Osebe iz prejšnjega odstavka morajo med usposabljanjem spoštovati programe dela, notranji red, temeljna načela vojaške discipline in predpisane varnostne ukrepe za ravnanje z vojaško oborožitvijo in opremo.

(7) Minister določi oblike in način usposabljanja štipendistov in drugih oseb za vojaško obrambo in druge obrambne naloge in izvajanje drugih dejavnosti iz petega odstavka tega člena.

(8) Minister natančneje uredi štipendiranje za delo v vojski oziroma za službo v rezervni sestavi vojske.

53. člen

(delovni čas, odmor in počitek pri opravljanju vojaške službe izven države)

(1) Delovni čas pripadnikov pri opravljanju vojaške službe izven države je lahko enakomerno ali neenakomerno razporejen ne glede na določbe predpisov, ki urejajo omejitve o dnevnih, tedenskih ali mesečnih delovnih obveznostih, odmoru, dnevnem ali tedenskem počitku ter delu preko polnega delovnega časa. O razporeditvi delovnega časa med opravljanjem vojaške službe izven države odloča nadrejeni poveljnik.

(2) Delovni čas pripadnikov, ki so napoteni na opravljanje vojaške službe izven države v skupna ali druga poveljstva in enote ter v organe, predstavništva ali službe mednarodnih organizacij, se odredi glede na pravila, ki veljajo za druge pripadnike v teh poveljstvih, enotah in mednarodnih organizacijah.

(3) Ne glede na določbe drugih zakonov in predpisov, ki urejajo pravico do tedenskega počitka, se pripadniku pri opravljanju nalog, prevzetih v mednarodnih organizacijah in z mednarodnimi pogodбами, kot so operacije in misije (v nadaljnjem besedilu: mednarodne operacije in misije), tedenski počitek zagotavlja kot posebni dopust, v trajanju in na način, kot je to opredeljeno v tem členu.

(4) Pripadnik ima v obdobju sedmih zaporednih dni opravljanja nalog v mednarodni operaciji in misiji pravico do počitka v trajanju enega dneva posebnega dopusta. Posebni dopust se med opravljanjem vojaške službe v mednarodni operaciji in misiji izkoristi po odločitvi nadrejenega poveljnika in skladno s potrebami službe. Pripadnik posebni dopust, ki ga ni mogel koristiti v času opravljanja vojaške službe v mednarodni operaciji in misiji, izkoristi neposredno po vrnitvi iz mednarodne operacije in misije oziroma najpozneje v dveh mesecih po vrnitvi iz mednarodne operacije in misije.

(5) Če pripadnik izkoristi posebni dopust po vrnitvi iz mednarodne operacije in misije, je upravičen do nadomestila plače v višini plače za delo v Republiki Sloveniji.

(6) Ne glede na določbe drugih zakonov in predpisov, ki urejajo počitek med zaporednima delovnima dnevoma (dnevni počitek), se pripadniku pri opravljanju nalog v mednarodni operaciji in misiji v primeru nujnih in neodložljivih nalog zagotavlja pravica do počitka v takšnem trajanju, ki je po oceni nadrejenega poveljnika in glede na potrebe opravljanja nalog ter v obsegu, kot to dopuščajo razmere, ustrezen in nujen za zagotovitev varnosti in zdravja pripadnika.

(7) Pri opravljanju vojaške službe izven države je opravljanje dela brez upoštevanja določb o časovnih omejitvah dnevne, tedenske ali mesečne delovne obveznosti, odmora, dnevnega in tedenskega počitka ter dela preko polnega delovnega časa upoštevano pri določitvi plače.

57. člen

(napotitev na izobraževanje ali usposabljanje)

(1) Vojaška oseba je lahko z ukazom napotena na izobraževanje ali usposabljanje, ki je lahko tudi daljše od enega leta.

(2) Pravice in obveznosti vojaške osebe med izobraževanjem ali usposabljanjem se uredijo s pogodbo, če traja usposabljanje dalj kot 30 dni oziroma če so stroški usposabljanja višji od povprečne zadnje mesečne plače v Republiki Sloveniji, ugotovljeni po uradnih statističnih podatkih.

(3) Vojaška oseba, ki ima sklenjeno pogodbo iz prejšnjega odstavka, mora po končanem izobraževanju ali usposabljanju ostati v delovnem razmerju najmanj dvakrat toliko časa, kolikor je trajalo izobraževanje ali usposabljanje, če je bilo to daljše od enega leta in najmanj dve leti, če je bilo krajše od enega leta in daljše od 30 dni oziroma so bili stroški usposabljanja višji od povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji, ugotovljene po uradnih statističnih podatkih. Ob predčasni odpovedi pogodbe o zaposlitvi zaradi razlogov na strani vojaške osebe in tudi ob sporazumnem prenehanju delovnega razmerja ali kadar vojaška oseba ne izpolni obveznosti iz pogodbe o izobraževanju, mora povrniti sorazmerni del stroškov izobraževanja ali usposabljanja, pri čemer se za stroške vojaškega izobraževanja ali usposabljanja vojaške osebe štejejo neposredni stroški izvedbe izobraževanja ali usposabljanja, vendar največ v višini štirikratnika povprečne zadnje mesečne bruto plače v Republiki Sloveniji, ugotovljene po uradnih statističnih podatkih ob sklenitvi pogodbe iz prejšnjega odstavka.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena se pogodbe ne sklepa za tiste oblike usposabljanja ali preverjanja zmogljivosti, ki so predpisane kot pogoj za opravljanje določene formacijske dolžnosti, kot so usposabljanje na trenažerjih ali simulatorjih oborožitvenih sistemov, radarskih in drugih sistemov, plovil, orožij in drugih naprav.

(5) Izvajanje pravic in obveznosti vojaških oseb med izobraževanjem ali usposabljanjem podrobneje uredi minister.

58. člen (plača, dodatki in nadomestila)

(1) Za plače v Slovenski vojski se uporabljajo predpisi, ki urejajo plače javnih uslužbencev.

(2) Orientacijske formacijske dolžnosti oziroma nazivi v Slovenski vojski se uvrstijo v plačni razred s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(3) Druga vprašanja, ki se v skladu z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo), urejajo v kolektivni pogodbi dejavnosti, se za Slovensko vojsko uredijo z uredbo vlade.

(4) (prenehal veljati)

(5) Vojaškim osebam pripada dodatek zaradi prepovedi stavke, skladno z Zakonom o obrambi, v višini 4 % zadnje objavljene povprečne mesečne bruto plače v Republiki Sloveniji, ugotovljene po uradnih statističnih podatkih.

(6) Poškodba, ki jo pripadnik utрпи na redni poti od stanovanja do delovnega mesta ali nazaj, se šteje kot poškodba pri delu.

(7) Pripadnik iz prejšnjega odstavka, ki je odsoten z dela zaradi poškodbe, za čas odsotnosti prejme 100 % nadomestilo plače. Ob odsotnosti z dela nad 30 delovnih dni ministrstvo izplača nadomestilo plače v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja v višini, ki velja za poškodbo izven dela, razliko do 100 % nadomestila plače, ki je obvezno zdravstveno zavarovanje ne krije, pa krije ministrstvo.

64. člen (omejitev odpovedi)

(1) Kadar vojaška oseba odpove pogodbo o zaposlitvi med povišano pripravljenostjo, odpovedni rok začne teči z dnem, ko preneha veljati povišana pripravljenost oziroma je odpravljeno stanje, ki se po tem zakonu šteje za povišano pripravljenost.

(2) Če vojaška oseba odpove pogodbo o zaposlitvi med opravljanjem vojaške službe izven države, odpovedni rok začne teči z dnem, ko se vojaška oseba vrne v kraj bivanja. Če vojaška oseba odpove pogodbo o zaposlitvi med izrednim ali vojnim stanjem, odpovedni rok začne teči z dnem, ko je izredno ali vojno stanje odpravljeno.

(3) Če v primeru iz prvega in drugega odstavka tega člena vojaška oseba samovoljno zapusti svojo enoto ali službo, je kazensko ali prekrškovno odgovorna v skladu s splošnimi predpisi in tem zakonom.

(4) Določbe 62., 63. in tega člena se smiselno uporabljajo tudi za civilne osebe v vojski.

Zakon o obrambi

96. člen (posebni delovni pogoji)

(1) Delavec, ki poklicno opravlja delo na obrambnem področju, je po odločitvi nadrejenega dolžan zaradi potreb službe opravljati delo v posebnih delovnih pogojih.

(2) Za posebne delovne pogoje iz prejšnjega odstavka se šteje delo v delovnem času, ki je za delavce manj ugoden, in delo v manj ugodnih delovnih pogojih ali z dodatnimi obremenitvami, in sicer:

1. delo v neenakomernem delovnem času;
2. izmensko delo;
3. delo v deljenem delovnem času;
4. nočno delo;
5. delo preko polnega delovnega časa;
6. delo ob nedeljah, praznikih in drugih z zakonom določenih dela prostih dnevih;
7. dežurstvo kot redna oblika dela oziroma dežurstvo, ki se odreja izjemoma;
8. pripravljenost za delo oziroma dosegljivost;
9. opravljanje nujnih del na dolžnostih, ki niso kadrovske zasedene, poleg svojega rednega dela;
10. opravljanje straže;
11. delo v terenskih razmerah na določenem kraju in času;
12. bivanje v vojaški enoti ali zavodu oziroma drugem določenem mestu;
13. izraba ali prekinitev dopusta v skladu s službenimi potrebami.

(3) Če delavec med dežurstvom ali pripravljenostjo za delo dela, se čas dejanskega dela šteje za delo v podaljšanem delovnem času, če s tem zakonom ni določeno drugače.

(4) Če opravljeno delo delavca presega predpisano mesečno oziroma tedensko delovno obveznost, se razlika šteje kot delo preko polnega delovnega časa, ki lahko traja največ 20 ur na teden oziroma 80 ur na mesec, če ni bilo mogoče delovnega časa razporediti skladno s tem zakonom.

(5) Zaradi opravljanja dela v posebnih delovnih pogojih se delavcu plača poveča v skladu s splošnimi predpisi.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlaga se obravnavati zakon po skrajšanem postopku skladno s 142. členom Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US in 111/21), saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona ter za manj

zahtevne posredne uskladitve zakona s pravom Evropske unije. Spremembe in dopolnitve Zakona o službi v Slovenski vojski so pripravljene zato, da se uredi problematika delovnega časa in omejijo nekatere druge pravice iz delovnega razmerja (pravica do odmora in počitka, odklopa, oskrbovalskega dopusta, očetovskega dopusta, starševskega dopusta, ki pripada očetom, varstvo določenih kategorij delavcev) v izrednem in vojnem stanju, pri opravljanju začetnega vojaškega usposabljanja, na operativnem urjenju, v vojaški operaciji in zaradi izrednega dogodka. Tako se v pravni red Republike Slovenije na obrambnem področju prenašajo možnost, ki jo ponuja Direktiva 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa, in predvsem z njo v povezavi tudi stališča, ki jih je oblikovalo Sodišče Evropske unije v sodbi C-742/19, s katero je opredelilo kriterije, skladno s katerimi se lahko posamezne dejavnosti, ki jih izvajajo oborožene sile, izključijo iz uporabe navedene direktive. Tako se bo rešila tudi problematika tožb, ki jih v povezavi z delovnim časom vlagajo pripadniki Slovenske vojske.

VI. PRILOGE

- MSP-test